

Subscription
\$2.50 a year
\$1.25 half year
—
Issued every
Thursday

NAŠ DOM

Ilustriran tednik za izobrazbo, gospodarstvo
in zabavo slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as second class matter March 12, 1924 at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Address;
455 W. 42nd St.
New York, N.Y.
—
Tel.:
Pennsylvania 3319

Letnik — Volume IV.

New York, N. Y. February 24th, 1927 — 24. februarja, 1927

No. — št. 8

Tornado na zapadu.

24 ljudi ubitih v Californiji. — Mesta so preplavljena. — Gorski plazovi so napravili velikansko škodo. — 22 mrtvih v Louisiani in Mississippu.

San Francisco, Cal. — Velikanski vihar kakoršnega Californija še ni doživela, je zapustil za seboj velikansko opustošenje; mnogo ljudi je izgubilo življenje, voda je preplavila cele pokrajine, gorski plazovi so razdejali železnice in ceste, brzozjavne in telefonske žice so potrgane.

Življenje je izgubilo najmanj 24 oseb, brez števila jih je ranjenih in na poslopih in poljih se škoda skoro ne da preceniti.

Iz nižje ležečih krajev so morali ljudje zbežati pred vodo. Mesto San Diego je odrezano od sveta in dolina Mission je zalita z 10 čevljev globoko vodo.

Največ življenj je bilo izgubljenih v Sierra Nevada gorah, 75 milj od Fresno, kjer je gorski plaz porušil Edisonove električne naprave in podsul delavce.

V Venice je zbežale 600 ljudi iz hiš. Pri Maricopa je vihar podrl petrolejske naprave in povzročil škode do \$150.000. V San Pedro je trgovski del mesta pod vodo. Največja nesreča pri tem pa je še ko se je razpočil petrolejski tank in je izteklo 80.000 sodov petroleja, ki se je razlil po površini vode.

V San Francisco je tir Southern Pacific železnice pod vodo.

Vsa južna Californija je trpela vsled viharja in naliva.

Pleasant Hill, La. — Ko je drvil velikanski vihar čez to mesto, je podrl več hiš, pri čemur je bilo ubitih 14 oseb. Nad sto pa jih je ranjenih.

Vihar je prišel, ko je bilo največ družin pri večerji. Vihar je kaj lahko odnesel majhne lesene hiše.

V Pleasant Hill, kjer je bilo pred kratkim odprto novo petrolejsko polje, je vihar podrl delavske hiše. Ko se je pričel vihar, je Fred Asby hitel domov, toda našel je svojo hišico porušeno in pod razvalinami so ležali žena in petero otrok — mrtvih.

Še več drugih mest je bilo zelo prizadetih, toda, ker je brzozjavna zveza pretrgana, ni mogoče izvedeti za škodo.

Meridian, Miss. — V velikanskem viharju pretekli četrtek je bilo ubitih 8 oseb. Porušenihi več hiš in voda je poplavila pokrajine daleč naokrog.

“Naš Dom” mora v vsak
slovenski dom v Ameriki!
Agitirajte zanj!

FRANKLIN V HRAMU SLAVE

Kip Benjamin Franklina bo 5. aprila postavljen v hramu slave newyorškega vseučilišča. Kip je izdelal Robert Altken, katerega je videti poleg kipa.

MADŽARI IN REKA

Rim, Italija. — Budimpeštanski list “Magyar Hirlap” objavlja razgovor svojega poročevalca z Antonijem Rocca, izvanrednim komisarjem za trgovsko in industrijsko zbornico na Reki.

Rocca je mnenja, da je treba najprej rešiti tri vprašanja: hitre železniške zveze, zgradba velikih skladišč in hitre prekmorske črte.

O teh vprašanjih se dosedaj ni samo razpravljalo, temveč so bila tudi že deloma rešena. Po njegovem mnenju bodo ta vprašanja najhitreje rešena, kadar bodo potrjene deloče netunske pogodbe.

Rocca je tudi rekel, da bo v kratkem prišel v Budimpešto tudi glavni tajnik trgovske in industrijske zbornice na Reki, Guido Depolo, ki bo stopil v zvezo z o-

grskimi trgovci in industrijanci in se bo z njimi sporazumel glede glavnih del, katere je treba izvršiti za obnovitev trgovine med Madžarsko in Reko in za hitri napredek tega pristanišča.

“Magyar Hirlap” polaga veliko važnost na potovanje ministrskega predsednika grofa Bethlena v Rim in pravi, da bo Ogrska zopet izšla na morje in v svet, od katerega je bila več let odrezana.

NOVI JUGOSLOVANSKI POSŁANIK

Belgrad, Jugoslavija. — Jugoslovanski poslanik v Madridu Vojislav Antonijević je bil imenovan za poslanika v Washingtonu. — Tozadevni dekret je kralj Aleksander že podpisal.

SALVATION ARMY NA KITAJSKEM

Kot je bilo pričakovati, deluje Salvation army (zveličavna armada) z vso vnemo, da olajša gorje ljudem v državljanski vojni na Kitajskem. Na sliki je videti nesrečne begunce, ki so dobili toplo juho v stanu salvation army.

Mussolini - kralj.

Razširjene so vesti o veliki fašistovski zaroti. — Fašisti hočejo odstaviti kralja Viktorja Emanuela. Na njegovo mesto bo postavljen Mussolini. — Republikanci hočejo republiko.

Lugano, Švica. — Že nekaj dni se trdovratno širijo vesti da je bila v Italiji organizirana zarota, ki ima namen odstaviti kralja Viktorja Emanuela in postaviti Benito Mussolinija na čelo take republike, da bo tudi lahko vresničil svoje kraljevske sanje.

Preko meje so zadnje dni prišle vesti, da je prišlo že do spopadov med monarhisti in fašisti ter med vojaštvom in fašistovsko milico.

Preko Londona prihaja poročilo da obstoji zarota odstraniti Viktorja Emanuela in celo savojsko dinastijo z italijanskega prestola. Nekaterim Mussolinijevim pristajšem se je pred kratkim skoro posrečilo strmoglaviti kralja, toda fašistovska cenzura je zadušila objavo.

Voditelj zarote je prejšnji poveljnik fašistovske milice in sedanjji podtajnik zračnega ministrstva Balbo. Tajni detektivi pa so zaroto odkrili in naznanili šefu generalnega štaba generalu Badoglio, da nameravajo fašisti 23. decembra zasesti kraljevo palačo in general je postavil pred palačo en polk konjenice en polk infanterije in dva polka artilerije.

Zarotniki pa so za vse to izvedeli in strmoglavljenje kralja je bilo odpovedano.

Mussolini ima sedaj generala Badoglio popolnoma pod svojo vlado in Balbo ima še nadalje v rokah zračno ministrstvo. Fašisti so glede kraljeve rodovine razdeljeni v dva tabora. Ena stranka hoče imeti republiko, z Mussolinijem kot prvim konzulom, kateri naslov je imel Napoleon, predno se je kronal za francoskega cesarja. Druga stranka pa zahteva cesarstvo z Mussolinijem kot prvim cesarjem.

DR. MILAN VIDMAR

V Manhattan Square hotelu v New Yorku se je preteklo soboto pričela tekma za svetovno prvenstvo v šahu. Tega tekmovanja so se vdeležili največji svetovni mojstri v šahu: Capablanca (dosedanjji svetovni šahovski prvak) s Kube; dr. Alekin (Rus) iz Pariza; Aron Nimzovič iz Kodanja; dr. Vidmar, vseučiliški profesor iz Ljubljane; Frank J. Marshall iz New Yorka in Rudolf Spielmann z Dunaja.

Po mnenju drugih šahistov je dr. Vidmar zelo nevaren tekmeec.

IZ NAŠIH NASELBIN

New York, N. Y. — Postni čas se nam bliža, zato pa vse tako hiti prirejati raznovrstne zabave in veselice, kakor čitam v našem ljubljenskem listu.

Po vseh slovenskih naselbinah kar tekmujejo društva med seboj kdo bo prvi in kdo si bo kaj boljšega izmislil, da se bo nudilo obiskovalcem tem boljše zabavo in se jih zadovoljilo ter s tem pridobilo za prihodnjico.

Prav nič pa v tem ne zaostaja jo društva v New Yorku; ni je bilo nedelje da se ne bi vršila kaka zabava, bodisi prosta zabava, igra z zabavo ali pa kaka velika veselica v prid narodu tukaj ali pa v starem kraju. Ker pa mladina, na katero se največ zida, ni zadovoljna brez godbe in plesa, zato si je vsako društvo pri prireditvah preskrbelo kake vrste godbo, ako ni bilo druge mogoče dobiti, pa vsaj harmoniko, katera je sploh že v navadi.

Kdor se količkaj zanima za prireditve, je prvo kar vpraša: "Ja, ali pa bo tudi kaj za ples?" Rečeš mu: "Gotovo; ako drugega ne, vsaj svirali bodo!" Pravi ti: — "Potem bo že, no, bom pa šel." Ako mu pa poveš, da bo igrala Slov. godba, potem se pa zasmije in pravi: "I, seveda, kajpada, to se razume, da bom šel, samo boljše polovico si moram še preje iskati. Ti ljudje igrajo neprestano in dobro, četudi jih je malo. Ako si napol mrtev, se moraš vživeti in poskočiti."

Ker pa se tega pevsko in dramatično društvo "Domovina" v New Yorku zaveda, je pa tudi sklenilo, da priredi na pustno nedeljo, to je zadnjo nedeljo pred postom, — ker potem se ne bo plesalo 40 dni, — da priredi veliko prireditev, namreč pustno veselico s kratko, tridejansko igrico "Tri sestre". Igra je jako smešna in ker se na to nedeljo vsakdo rad smeje, se bo pri tej igri posebno nasmejal. Je veseloigra, poleg tega pa tudi zelo poučna. Da bo pa zabava še popolnejša, je društvo najelo Slov. godbo, katera bo tvorila igro točno ob petih s podpuri "Našim rojakom v zabavo". Po igri pa bo godba igrala za ples, dokler bo kaj ljudi.

Pri zabavah, katere priredi — "Domovina", je ponavadi tako razporejen med vdeleženci, da je že pozno v noč, predno se razidejo. Pa zakaj? Ker jih vedno preskrbi z vsem, kar želijo. Nikomur ni potreba biti ne žejen ne lačen, še manj pa spočit. Za sedaj bo preskrbelo društvo za žejne prav takega tam v kotu, za lačne pa tudi, kar spada na pustno nedeljo. — Ja, kaj pa društvo samo? Slišali bomo krasno pesem — P. H. Sattnerjevo "Vrbica", kar je nekaj krasnega. Lahko se reče, da se s to pesmijo tukaj lahko ponša samo društvo "Domovina". In zakaj? Društvo kot tako s tolikimi člani in v splošnem same dobre moči, bodo zapeli, da bodo udeleženci res imeli užitek, in to je, kar društvo želi, da zadovolji svoje

vdeležence. In ker skrbi za lepo petje v cerkvi pri službi božji ob nedeljah ob 9, zato jo ve ljudstvo ceniti in bo prav gotovo pokazalo hvaležnost s tem, da pridejo polnoštevilno na pustno nedeljo, to je dne 27. februarja v cerkveno dvorano na Osmo. Po igri bo izvežban krasen dobitok — posteljno pregrinjalo. Torej nasvidenje na 'pustno'!

Kdor se pa mogoče na pustno nedeljo ne bi mogel vdeležiti veselice, je pa tudi društvo preskrbelo, da je še zadnji dan, to je na pustni torek, vsakdo lahko pošteno vesel. V ta namen priredi "Domovina" maškeradno zabavo. Torej na vse strani bo preskrbljeno! Še enkrat: vsi na Osmo na pustno nedeljo in pustni torek!

Prijatelj zabave.

New York, N. Y. — Kdor je bil na predstavi pevskega društva "Danica" preteklo nedeljo, se je prepričal, da nisem zadnjič nič preveč napisal, ko sem rekel, da tako šaljive igre kot je "Dva potepuha", ni še nikdo videl. In res, smeha je bilo toliko, da so igralci morali včasih prenehati, ker jih ne bi bilo mogoče slišati, ako bi nadaljevali.

Najtežji vlogi sta pač imela potepuha Johnny (Mr. Jerry Koprivšek) in Jaka (Mr. Jack Piškur). Toda izvedla sta ju kar najbolje. Prav nič ne mislim, da bi mogla boljše igrati kot sta. Vse njune kretnje so bile tako naravne, kot bi bila v resnici potepuha, ki gledata samo na to, kako bi brez dela in truda prišla do denarja, ali pa pijače. Izvrstna je bila tudi Miss Mary Balantič v ulogi Lucije, žene kmeta Kosa (Mr. Valentin Orehek, ml.) Vstvarila je pravi tip kmečke žene, ki rada pije "špago", tako da še steklenico vedno nosi s seboj. Tudi ostalim igralcem in igralkam moram dati vse priznanje, pa saj so se tudi sami prepričali, da je njih igranje občinstvu zelo ugajalo.

Zares, nasmejali smo se tako, kot menda še nikoli.

Zabava je bila navzlic slabemu vremenu zelo dobro obiskana in "Danica" mora biti z uspehom zadovoljna.

Čestitam vsem igralcem in igralkam ter se jim obenem zahvaljujem za tako lepo zabavo.

Ker že poročam, kako je bilo v nedeljo, mislim, da je tudi na mestu, ako povem, kaj bo zopet v soboto in nedeljo.

Pustno soboto, 26. februarja, priredi pevsko društvo "Slovan" veliko maškeradno-veselico v Kočevskem domu, 657 Fairview Ave., v Ridgewoodu. Med vso drugo zabavo bosta menda "pomarančni" in "krofov" ples najbolj zanimiva. Pri teh plesih bodo namreč volile žene in dekleta in prav gotovo se bo katera izdala, za katerega ji srce najbolj gori. Treba bo iti pogledat; mogoče res še bije kje kako srce tudi za mene, pa do sedaj nisem vedel.

Pustno nedeljo, 27. februarja,

pa bo veselica pevskega društva "Domovina" na 62 St. Marks Pl. "Domovina" bo tedaj igrala igro "Tri sestre." Ta igra je zelo lepa in zanimiva in ker so igralci in gralke "Domovine" najboljši v New Yorku, smemo pričakovati, da bo v resnici zopet lepa zabava. Seveda bomo pri igri tudi plesali in kdaj človeka bolj srbe podplati kot ravno pustno nedeljo!

Poročevalec.

Joliet, Ill. — Prosim malo prostora v priljubljenem "Našem Domu". Poročati pa nimam nič kaj veseliga. 4. februarja po kratki in mučni bolezni je umrl dobro znani rojak, krojač Rudolf Požek. Bil je opariran na slepiču, pa operacije ni prenesel.

Vreme imamo lepo in ne premrzlo, dela se pa zelo slabo in dela sploh ni mogoče dobiti. Kdor dela, zasluži komaj toliko, da se preživi.

Dobre znana trgovca Goršič in Papež sta odprla svojo moderno trgovino z mesom in grocerijo. Goršič je že prej imel lepo trgovino z vsem. Papež pa je na novo začel z mesom. Gotovo se bosta potrudila, da bosta svoje odjemalce dobro postrezala. Želim jima mnogo uspeha.

Pa tudi ljubezen še ni zamrla v naši naselbini. Oženil se je namreč Mr. Joe Kerin z Miss Ano Horvat. Ženin je pred kratkim prišel v Joliet in Colorado s vojimi starši. Bilo srečno!

K sklepu pozdravljam vse čitatelje "Našega Doma"!

Zastopnik.

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo in Italijo

Naše cene za pošiljanje dinarjev in lir so bile včeraj, skupno poštino, sledeče:

500 Din	\$ 9.45
1000 Din	18.60
2500 Din	46.25
5000 Din	92.00
10.000 Din	183.00
100 Lir	\$ 5.00
200 Lir	\$ 9.70
300 Lir	\$14.25
500 Lir	\$23.25
1000 Lir	\$45.50

Pri pošiljativah nad 10.000 Din ali nad 2000 Lir, poseben popust

Ker se cena denarju čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljativ nakazuje po cenah onegdaj, ko mi sprejmemo denar.

Dolarje pošiljamo mi tudi v Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo in druge Evropske države in sicer po pošti kakor tudi brzojavno. Vse pošiljativ naslovite na:

**SLOVENSKO BANKO
ZAKRAJŠEK & CEŠARK**

455 W. 42nd St. — New York
(med 9. in 10. Ave.)

Broughton, Pa. — Pošiljam vam celoletno naročnino, ker mi je list po volji in ga hočem imeti še za naprej. Tudi tukaj nas je dosti brezposelnih. Čakamo "svetega" aprila, kaj nam bo gospod Lewis povedal.

Mike Chrennen.

Pueblo, Colo. — Tukaj vam pošiljam naročnino za šest mesecev in se vam zahvalim za točno pošiljanje "Našega Doma". Doslej sem ga vedno redno dobival in bolj redno kot kateri drugi list.

Pa tudi vidim, da je list v zadnjih šestih mesecih v vsakem oziru zelo napredoval. Prinaša nam vedno več zanimivega čtiva. Posebno pa je dobro ustregel našim kuharicam v kuhinjskih zadevah; tako se bodo naše žene in gospodinje naučile pripravljati jedila po receptih "Našega Doma", tako da bodo njih možje vživali bolj okusne hrano, ko se vrnejo domov od težkega dela. Jaz sem se sam prepričal, ko sem si sam začel kuhati po jedilnih receptih "Našega Doma", kako koristen je ta list, tako da sem se zredil že preveč. Kako pa tudi ne, ako človek vživa tako slastne jedi, narejene po receptih "Našega Doma". Zato je že samo iz tega ozira "Naš Dom" vreden vse pohvale posebno od strani naših kuharic, katerim je priskočil na pomoč ob vsaki stiski in zagonetki, da je lahko naredila okusno jed, da jo je mož pohvalil, da je res dobra kuharica in da je vešča narediti vsakovrstne in dobre jedi.

"Naš Dom" pa moram pohvaliti, da je z vsako izdajo bogatejši z novicami, katere nam prinaša iz vseh delov sveta. Zatorej ga vsem priporočam in želim, da bi se Slovenci bolj zanimali zanj in si ga naročili.

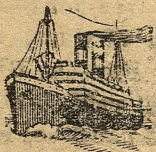
G. urednik, Vas pa prosim, da mi oprostite, da sem si upal vzeti toliko prostora v Vašem listu.

(Nadaljevanje na 7. strani.)

NAJCENEJŠA

voznja v

JUGOSLAVIJO

COSULICH proga

DIREKTNIA SMER POTOVANJA

Kratka železniška voznja do doma po zmeri ceni.

ODPLUJE PROTI TRSTU IN DUBROVNIKU

MARTHA WASHINGTON

1. marca — 12. aprila.

Poseben velikonočni izlet

PRESIDENTE WILSON

22. marca.

Vprašajte za cene in prostore v bližnji agenturi.

PHELPS BROS

2 WEST ST., N. Y.

Dr. M. J. Pleše

zobozdravnik

ordinira

455 West 42nd Street
New York City
ob ponedeljkih in petkih
Tel. Longacre 2664

2399 Silver Street
Ridgewood
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 1445

(Ob nedeljah ordinira po dogovoru)

Iz delavskega sveta

PREMOGARSKA KONFERENCA

Miami, Fla. — Zastopniki premogarjev in operatorjev so priznali, da na sedanji skupni konferenci skoro gotovo ne bo mogoče skleniti pogodbe glede plačilne lestvice za premogarje. Po treh dneh brezuspešnega pogajanja je bila zadeva izročena posebnemu odboru za določitev plačilne lestvice. Člani odbora so po celodnevem posvetovanju izjavili, da pogajanja niso prav nič napredovala in so ostala na isti točki kot na glavni skupni seji.

Nekateri operatorji so reki, da je pogajanje na tem stališču nepotrebno in da se konferenca ahko zaključi vsak dan. Nekateri celo dolže John L. Lewisa, da namenoma zavlačuje pogajanja in upa, da se bodo operatorji vsed neprestanega prerekanja utrudili in bodo vstregli zahtevam premogarjev.

Vsi so edini v tem, da tekom enega tedna še ni mogoče priti do sporazuma in konferenca bo najbrže odgodena za dva ali tri tedne nakar se bodo zastopniki zepet sešli v kakem mestu na vzhodu.

Jacksonvillska pogodba, ki tudi vključuje unijske rudnike v državah Ohio, Kentucky, Indiana in zapadna Pennsylvania, poteče 31. marca in ako do tega časa ne sklenejo nove pogodbe, se 1. aprila prične stavka.

Nekateri zastopniki premogarjev so mnjenja, da operatorji nalašč odlašajo s pogodbo in je ne mislijo skleniti do 1. aprila, da bo izbruhnila kratka stavka, v tem času pa bodo razpečali zaloge premoga. Operatorji pa to zanikujejo in trdijo, da je sedaj trg jako ugoden, da se rovi v polnem obratu in da žele, da bi premogarji nepretrgoma delali.

Operatorji pa tudi zagotavljajo, da stavka ne bo povzročila posebnega pomanjkanja premoga, ker so železnice in povečini tudi večja industrijska podjetja pričakovala stavko in so se založila s premogom. Železnice imajo tako velike zaloge, da bodo z njimi izhajale tri do štiri mesece.

Dosedanja pogajanja so se vrtila okoli Haskinsove in Lewisove resolucije. Zastopnik operatorjev William C. Haskins zahteva novo pogodbo na podlagi neunijskih premogovnikov v državah West Virginia in Kentucky. Haskinsova resolucija tudi določa, da se za slučaj, da se operatorji in premogarji ne bi mogli v kakem sporu zediniti, izvoli odbor štirih premogarjev, štirih operatorjev in dveh posredovalcev in ako se premogarji in operatorji s pomočjo teh posredovalcev še ne bi mogli zediniti, da imenuje posredovalce glavni sodnik najvišjega sodišča Združenih držav.

Lewisova resolucija pa zahteva, da konferenca prizna, da znižanje plač ni primerno, ker bi to ogrožalo trgovsko stabilnost v industriji in da konferenca postavi

skupni odbor za vzdrževanje stabilnosti industrije.

Premogarji so že opetovano izjavili, da pod nobenim pogojem ne priznajo pogodbe, ki ima za podlago znižanje dosedanjih plač, na drugi strani pa so tudi operatorji stanovitni v svoji zahtevi, da se plače znižajo. Trdijo, da po sedanji plačilni lestvici morejo prodajati premog pod produktivno ceno, da morejo tekmovati z neunijskimi premogovniki.

Lewis je rekel, da se bo strogo držal navodil konvencije v Indianapolisu, ki je odločno izjavila, da ne privoli v znižanje plač v novi pogodbi.

Ravno tako so pa tudi operatorji izjavili, da ne podpišejo nobene pogodbe, ki ne bi vsebovala znižanja plač.

Nekateri poznavalci razmer pravijo, da bodo operatorji skušali skleniti pogodbe naravnost s premogarji v posameznih okrožjih. Jacksonvillska pogodba je operatorjem povzročala velike težkoče, ker so premogovniki v državah Ohio, Pennsylvania in Kentucky v neposredni bližini neunijskih premogovnikov.

KONEC STAVKE

Delavci V Gera Worsted tovarni v Passaicu so na svojem zborovanju sklenili, da slede zgledu delavcev v večjih Forstmann & Hoffman tovarnah in so pod istimi pogoji preklkali stavko.

Tvrdba se je pismeno zavezala, da bo delavce tako hitro kot bodo dovoljevale razmeer, zopet namestila in da jih ne bo ovirala pri tem, ako bodo pripadali uniji.

RUDNIŠKA NESREČA

Seranton, Pa. — Potem ko se je v soboto popoldne vdrl strop v Archibald rovu, so bili odrezani od izhoda trije premogarji Michael Glaybeck, Peter Sluock in St. Glinko in šele pe 26 urah so bili zopet rešeni iz neprijetnega zapora.

Rov je bil zasut v dolžini 80 čevljev. K sreči premogarji niso bili poškodovani in imeli so dovolj lesa, da so mogli podpreti ostali strop, da se tudi ni zrušil. Tudi zraka se imeli dovolj, samo jedi jim je primanjkovalo.

Rešilci so takoj po nesreči pričeli z rešilnimi deli in po 18 urah se jim je posrečilo dobiti od zasutih rudarjev znake življenja. Nato so kopali še z večjo vnemo. In po 26 urah so dokopali do njili in jih rešili.

OBOROŽEVANJE ITALIJE

London, Anglija. — "The Daily Herald" prinaša zelo zanimivo poročilo svojega dopisnika iz Lugano v Švici. V članku pod naslovom "Italija se pripravlja" poroča, da tovarne za orožje in municijo v Italiji neprestano delajo.

"Po celi Italiji", piše poročevalec, "delajo arzenali in tovarne za orožje s polno paro. Državni arzenal v Rimu, ki že ni delal od leta 1918, je bil zopet odprt. V Pi-

acenzi so bile municijske tovarne otvorene in delajo brez prestanke. Zgrajene so bile nove tovarne, da se izdelek poveča.

"Velika tovarna Breda v Milanu je dobila veliko naročilo za mitraljeze. Tako je tudi prejela velika naročila milanska tovarna Salmoiraghi za topove. Tekstilne tovarne v Prato so dobile naročila za en milijon metrov blaga za uniforme kar zadostuje za najmanj četrt milijona vojakov. In po /seh tovarnah za orožje in municijo se opaža velika živahnost."

K temu pripomni "The Daily Herald":

"Kaj pripravlja gospod Mussolini? Ali pripravlja novo balkansko vojno, ali vpad v Malo Azijo ali kaj?"

600 LETNICA PETRARCOVE

Dne 21. aprila 1927 bo v navzočnosti zastopnikov Akademije znanosti, univerz in številnih društev praznoval Avignon, glavno mesto Provanse, nekdanja rezidenca papežev, redko obletnico. Pred 600 leti je zagledal na ta dan Petrarca v cerkvi sv. Clare lepó Lauro. Pesnik se je zaljubil v neznano lepoticó in ljubezen je ustvarila neumrjoče pesmi, ki so preživele cela stoletja. Časopisi prinašajo vse polno podrobnosti: — Laura je bila rojena Sade, omožena de Noves, žena notarja in mati šestih otrok. Pesnik jo je videl le od daleč in se ni upal ž njo govoriti. Toda skrita ljubezen je žarela v njegovem sreč do groba. Laura je umrla na dan obletnice prvega sestanka. Bil je zopet 21. april in Petrarca je občutil to smrt od daleč iz svoje italijanske domovine. Umrli je kot starec, vedno zvest svoji ljubezni. Našli so ga ob pisalni mizi z glavo na odprti knjigi in s srečnim mehljajem. Ta genljiva 600 letnica zasluži spomina tudi med Slovenci, ker je občutil Prešeren Petrarcove bolečine, ko je pisal Sonetni venec. V Trinovem, kraju nesrečnega imena, se je ponovila pesnikova drama, ki je izkresala najboljše pesmi njegovega srea.

So metulji, ki z razprostrtimi krili merijo komaj en milimeter.

"Naš Dom" mora v vsak slovenski dom v Ameriki!

NAZNANILO

Cenjenim čitateljem naznanjamo, da naš zastopnik

MR. FRANK LUKANCICH potuje po državi Pennsylvania in da je pooblaščen pobirati naročnino za "Naš Dom". Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo.

Uprava "NAŠEGA DOMA".

SLOVENSKE COLUMBIA PLOŠČE

a) NAJNOVEJŠE:

- 25057—Slovenec sem, kvartet "Jadran" Perice, kvartet "Jadran".
- 25056—O mraku, poje kvartet "Jadran" Dolenjska, poje kvartet "
- 25055—Vigred se pavrne, moški kvartet Oj Doberdob, moški kvartet.
- 25054—Bodimo veseli, polka, dom. godba, Na Jadranski obali, dom. godba.
- 25053—Jaz bi rad rudečih rož, kvartet Hribčki ponižajte se, kvartet.
- 25052—Na veselje svatje, harmonika. Na adriatskem bregu, harmonika.

b) POSEBNO ZA PREDPUST:

- 25044—Triglavski valček, 3 harmonike Coklarska koračnica, " "
- 25043—Polka štaparjev, " "
- 25041—Ti si moja, valček, " "
- 25041—Veseli rudarji, " "
- 25040—Sladki spomini, " "
- 25040—Hojer valček, " "
- 25027—Pečarska polka, " "
- 25027—Sobotni večer, — harmonika in ksilofon.
- Nedeljska polka, harmonika in ksilofon.
- 25020—Štajerska, Fr. Lovšin, — harmonika.
- Stari kranjski valček, — harmonika.
- 25019—Gorica, igra slovenski tercet. Štiglic, igra slovenski tercet.
- 25014—Planinsko veselje, — domača godba.
- Čevljarska polka, — domača godba.
- 25013—Ob planinskem jezeru, — domača godba.
- Mlatiška polka, domača godba.
- 25002—Juhu valček, Fr. Lovšin, — harmonika.
- Domžalska polka, F. Lovšin, — harmonika.
- 25050—Orlovska koračnica, — godba s petjem.
- Orjuna koračnica, —
- 25048—Na kranjskih gorah, — igra orkester.
- Gospodarstvo, igra orkester.
- 6137—Sijaj, sijaj solnce, —
- Ponočni pozdrav, moški kvartet
- 7993—Milka, oj srček moj, — moški kvartet.
- Deklica mila, mešani kvartet,

3 plošče skupno s poštnino stanejo \$2.50.

5 plošč skupno s poštnino stanejo \$4.00.

10 plošč skupno s poštnino stanejo \$7.50.

Za Canado stane vsaka plošča 85c skupno s poštnino.

Z vsakim naročilom od 5 ali več plošč pošljemo 100 igel zraven zastoj.

V zalogi imamo še mnogo drugih plošč.

PIŠITE PO CENIK NA: —

JUGOSLAV AMERICAN CORP.
455 W. 42nd Street,
New York, N. Y.

JOSEPH CESARK REAL ESTATE

Kdor si želi postaviti hišo, kakoršno hoče imeti, naj se obrne na mene in mu preskrbim zidavo. Taka hiša ga bo veljala manj kot pa bi kupil že gotovo hišo

42 Halleck Ave. Ridgewood, L. I.
Telephon: Evergreen 6566

NAS DOM

(OUR HOME)

Slovenian Weekly issued every Thursday
Owned and published by: NAŠ DOM PUBLISHING CO.

Dr. J. M. Plese, Pres., Ignacij Hude, Manager
Office: 455 W. 42nd St., New York, N. Y.

Slovenski tednik za gospodarstvo, izobrazbo in zabavo. Izhaja vsak četrtek. Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo. Naročnina za Združene države in Kanado za celo leto \$2.50, za pol leta \$1.25.

Za Evropo za celo leto \$3.00

Dopise, članke, naročnino in sploh v e, kar ima stik z uredništvom ali upravništvom, naj se pošlje na naslov:

NAŠ DOM, 455 W. 42nd St., New York, N. Y.

NAŠI ČITATELJI IN MI

Biti urednik, ni lahka stvar. Skrbeti mora vedno, da list o pravem času izide. Toda to še ni dovolj. Gledati mora na to, da vse to, kar je v listu, ugaja čitateljem. Mnogokrat je v tem oziru v zadregi, pa pomagati si mora, kakor ve in zna. Dobiti in najti mora, pa če je treba, izkopati iz zemlje ali pa potegniti z neba. Biti mora.

Človek ni vedno razpoložen, da bi pisal kaj zanimivega. Mnogokrat so misli tako prazne in plitve, da ne zaslužijo, da bi prišle na svetlo. In tedaj je muka za urednika. Duševni delavec je kot studentec: izvira, vsahne, pa zopet izvira.

Kako je bil do sedaj urejevan "Naš Dom", naj vidijo čitatelji sami. Mislimo pa, da so bili z našim pisanjem pevečini zadovoljni. — To razvidimo iz mnogih pisem, ki jih vedno dobivamo. Veselilo bi nas tudi, da bi nam kdo tudi sporočil, kdaj mu kaj ni ugajalo, kar smo pisali. Prva naša želja je vedno bila pisati tako in o takih stvareh, ki vseobče zanimajo. Upamo, da smo v tem oziru dosežaj veliki večini tudi vstregli. Kdor z našim pisanjem ni zadovoljen, nas bo samo veselilo, ako v tem oziru pove svoje mnenje.

Po našem mnenju mora med uredništvom in čitatelji vladati prijateljstvo. Vsi moramo biti kot kaka velika družina. Potem ima urednik veselje pisati in čitatelji brati.

Uredništvo se zaveda svojih dolžnosti do naročnikov in čitateljev, ravno tako pa se morajo tudi čitatelji zavedati svojih dolžnosti in obveznosti do lista.

Kake pa so dolžnosti naročnikov in čitateljev do kakega lista?

Kar ima človek rad, to bo vedno tudi z veseljem podpiral. Skrbel bo, da bo stvar napredovala in uspevala. In njegova dolžnost je vzdrževati in podpirati stvar, ki je po njegovem okusu in po njegovem mnenju prava. In nikjer ni to bolj potrebno kot pri časopisu.

Malo je dandanes časopisov, ki bi si bil izbral načelo: prinašaj samo to, kar je dobro in koristno za vse — ne glede na prepričanje in stranko!

"Naš Dom" pa ima to načelo in se tudi po tem ravna.

Vzemite vse slovenske liste in berite jih, potem pa izrecite svojo sodbo.

Za "Naš Dom" bo sodba gotovo ugodna. In če je temu res tako, potem tudi pričakujemo, da bodo čitatelji skrbeli za to, da bo list tudi zadostno podpiran, da ne bo samo izhajal in skromno živel, temveč, da bo tudi napredoval v vsakem oziru.

Ali radi čitate "Naš Dom"? Ali so vam po godu njegovi članki, novice, poučni in zgodovinski spisi, črtice, zanimivosti itd.?

Ako radi berete vse to, potem privoščite tudi svojim znancem in prijateljem, da morejo brati to, kar berete Vi. Pokažite jim "Naš Dom" in recite jim dobro besedo; morebiti se naročijo nanj. S tem nam boste pomagali, da nam bo v bodoče mogoče izdajati še boljši list, kot pa je sedaj.

Eden drugemu pomagati in vsi bomo veseli in zadovoljni.

Cenjeni čitatelji, pozivljamo Vas, da gledate po svojih močeh na to, da dobite kaj novih naročnikov. Saj nam to ne bo prineslo bogastva, temveč z večjimi sredstvi nam bo mogoče list izboljšati v vsakem oziru, najbolj pa v slikah. Slike so namreč zelo drage. In ravno na tem nam je mnogo lažje, da bomo mogli prinašati boljše slike.

Kakšen odziv bomo dobili od naših cenjenih čitateljev?

Opozoriti Vas moramo tudi na to, da bomo v najbližji bodočnosti zopet poslali opomine za obnovitev zakasnele naročnine. Obzrni ne moremo biti več in smo prisiljeni črtati one naročnike, ki so nam že predolgo na dolgu.

Nikakor pa ne maramo ujaliti onih, ki vsled skrajno slabih delavskih razmer naročnine nikakor ne morejo obnoviti. Ako kdo izmed teh dobi naš opomin, naj nam samo piše in sporoči in prav radi bomo počakali. Saj brezposelnost ne bo večno trajala; ko pa se bo zopet vse vrtilo in delalo, bo pa tudi za časopis denar.

Bodmo si tedaj na roko eden drugemu!

Še nekaj! Velike važnosti za vsak list so poročila čitateljev o raznih dogodkih in razmerah v naselbinah. Na naš poziv pred nekaj tedni so se naši čitatelji ozirali in dobili smo mnogo dopisov, kar je gotovo napravilo veselje mnogim, ki berejo "Naš Dom".

Danes bi prosili posebno one, ki še nikdar niso pisali v noben list, da nam pošljejo kak dopis. Boste videli, kako se bo lepo bralo! "Pusti strah in moja bodi!" pravi pesnik. Pustite strah in bodite naš dopisnik.

Našim dosedanjim dopisnikom pa se zahvaljujemo za njih naklonjenost in jih prosimo, da nas tudi v bodoče zalagajo s svojimi dopisi. —

Zavedajmo se tedaj dolžnosti eden do drugega in vsem bo prav!

AMERIŠKA ZGODOVINA V FEBRUARJU.

2. februarja 1848.

TEXAS, NEW MEXICO, ARIZONA in CALIFORNIA ODSTOPLJENE ZDRUŽENIM DRŽAVAM. — Texas, kakor tudi ozemlje, ki danes obsega državo New Mexico, Arizona in California, je tvorilo poprej del španske kolonije Mexico. L. 1810 je mehiško ljudstvo ustalo proti španski nadvladi in l. 1824 je bila ustanovljena mehiška republika. Tako je Texas postal ena izmed držav Mehike. Že l. 1827 in kasneje l. 1829 so Združene Države predložile mehiški vladi ponudbo glede nakupa Texasa, ali ponudba je bila obakrat zavržena. Med tem se je veliko število ljudi iz južnih pokrajin Združenih držav naselilo v Texasu in že l. 1833 je Texas poskusil doseči neodvisnost na miren način, ali zaman. Končno je Texas l. 1836 ustal proti Mehiki in se proglasil kot neodvisno republiko. V volitvah za predsednika so Texanci skoraj enoglasno glasovali za pristop k Združenim Državam, toda Kongres ni odobril aneksije. To vprašanje je nekoliko časa motilo politično življenje, zlasti vsled vprašanja suženjstva, ali končno je Kongres l. 1845 pripustil državo Texas v Unijo. Kmalu za tem so nastale težave, ker Mehika ni hotela odstopiti vsega ozemlja, ki ga je Texas smatral za svoje, namreč vse ozemlje od stare unijske meje tja do Rio Grande. Vsled tega so se Združene Države zapletle v vojno z Mehiko. Vojna je trajala od maja 1846 do februarja 1848 in Združene Države so bile zmagovite povsod. V septembru l. 1847 je general Scott zasedel glavno mesto Mehike. Med tem pa so ameriški naseljenci v Californiji proglasili aneksijo Californije k Združenim Državam. V februarju l. 1848 je bila sklenjena mirovna pogodba med Mehiko in Združenimi Državami, vsled katere Mehika je Združenim Državam formalno odstopila Texas in vso obsežno pokrajino na zapadu tja do oceana, obsegajočo današnje države New Mexico, Arizona, California, Utah in dele držav Colorado, Oklahoma, Kansas in Wyoming.

14. februarja.

ST. VALENTIN'S DAY.

Valentine's Day je dan, ob katerem moški pošiljajo svojim ženskim prijateljicam pozdravne dopisnice, takozvane "valentines". Ta ameriška nava, ki izvira iz Angleškega, sega nazaj v pradedne čase. Ljudje so zlatvna verjeli, da se tega dne, ob Sv. Valentinu, ptice začnejo pariti. Na predvečer Sr. Valetina so se zbirali mladi

ljudje obeh spolov, napisali imena fantov in deklet na listkih, ki so se postavili v posodo, posebej za vsak spol, in vsak je moral poseči v posodo, da izvleče ime nasprotnega spola. Tako je vsak mladenič dobival kaka deklico za svojo "valentine" in moral je "služiti" njej za dobo enega leta. Neka slična navada je tudi obstajala med starimi Rimljani. Današnje "valentine" so dopisnice, ki izražajo občudovanje ali ljubezen in dostikrat tudi norčevanje. Pošiljajo se, dostikrat tudi brez podpisa, k osebam drugega spola.

14. februarja 1876.

PATENT PRVEGA TELEFONA. — Prvi telefon je bil patentiran dne 14. februarja 1876. Tega dne je Alexander Graham Bell vložil prošnjo za patentiranje slične iznajdbe. Bellova prošnja je bila vložena nekoliko ar poprej in patent je bil njemu izdan.

22. februarja 1819.

ZDRUŽENE DRŽAVE NAKUPILE FLORIDO. — Tega dne je vsa Florida prišla potom nakupa v last Združenih Držav. Od svojega odkritja l. 1513 je bila Florida zaporedoma pod Špansko in Britanijo. L. 1810 je bila zapadna Florida anektirana k Zdr. Državam, češ, da je tvorila del Louisiana ozemlja, ki so ga Združene Države nakupile od Francoške. Španska je tedaj držala le vzhodni del Floride, ki pa je bil le male koristi za njo. Predsednik John Quincy Adams se je pogajal s Špansko za poravnavo vseh sporov in dne 22. februarja je bila podpisana pogodba, s katero je Španska odstopila vzhodno Florido Združenim Državam za približno pet milijonov dolarjev odškodnine.

NA TISOČE RUDARJEV BREZ DELA

Butte, Mont. — Anaconda Copper Mining Co. je naznanila, da je zaradi depresije na bakrenem trgu bila prisiljena zapreti dva bakrena rudnika v okraju Butte. Ta dva rova sta Steward in View. Vsled tega je izgubilo delo 1100 rudarjev.

KAKO SE JE REŠILA REVMAZMA

Ker iz svoje strašne izkušnje pozna bolečine, katere povzroča revmatizem, je Mrs. J. E. Hurst, ki stanuje na 204 Davis Ave., E. 110, Bloomington, Ill., je tako hvaležna, da je ozdravila, da iz same hvaležnosti hoče povedati tudi drugim, ki trpe vsled revmatizma, kako se ga morejo doma prav lahko rešiti. Mrs. Hurst ne prodaja ničesar. To naznanilo samo izrežite, pošljite ga ji s svojim imenom in naslovom in ona vam bo drage volje poslala vsa pojasnila brezplačno. Pišite ji takoj, predno pozabite.

—Adv't.

Zgodovina Jugoslovanov.

(Nadaljevanje.)

Pogajanja med Rimom in Carigradom, ki so kmalu nato sledila, se imela med drugim tudi ta rezultat, da se je carigradski patriarh Fotios odrekel cerkvenim, cesar pa političnim aspiracijam na Hrvatsko, ki je postala povsem samostojna, suverena država. Sedaj se je tudi ninska škofija kot “hrvatska” začela samostojneje razvijati. Istočasno so prišli na Hrvatsko učenci Metodovi, ki so morali do smrti svojega vodnika in učitelja leta 885, zasputiti Moravo. Z njihovim prihodom se je slovanski obredni jezik začel širiti po Hrvatskem.

Ob celi dalmatinski obali so obstojala takrat številna römanska mesta, ki so bila še vedno ob bizantinski oblasti — z nekaterimi otoki vred — v cerkvenem oziru pa se bila podrejena carigradskemu patrijarhu. Okrog leta 882 je zapovedal bizantinski cesar Vasilij tem mestom, naj plačujejo “zaradi miru” hrvatskim knezom letni davek, deloma v zlatu, deloma v naturalijah. Ko se je malo zatem vnela nova borba med Benečani in Neretljani ter je bil beneški dož popolnoma premagan, so se tudi Benečani odločili, da plačujejo Hrvatski letni davek, iz česar je sklepali, da se Neretljani takrat stali pod vrhovno oblastjo hrvatskih knezov.

Tako je torej knez Branimir pravi ustanovitelj hrvatske politične nezavisnosti.

Njegov naslednik je Mutimir najmlajši sin Trpimirov, ki je imel prestolico v kraju Baci pri Trogiru, z dvorom, urejenim po frankovskem vzoru.

Mutimiru je sledil sin Tomislav — 892 — 910 — eden najimenitnejših vladarjev primorske Hrvatske, prvi hrvatski kralj. Prejel je po svojem predniku sicer dobro urejeno državo, ali na severovzhodu so se takrat vsled prihoda Madžarov vršile važne spremembe, katerim so morali hrvatski vladarji posvečati največjo pozornost.

Madžari so v prvi dobi, odkar so bili naseljeni po svoji novi domovini, neprestano napadali sosedne pokrajine. Hrvatska pa je madžarske navale, kakor je videti, uspešno prestala in je mogla celo razširiti svojo oblast na panonsko Hrvatsko, do Drave in do današnje slavonske ravnine. S tem se je tudi posavska Hrvatska iznebila frankovske nadoblasti, za kar se je Ljudevit toliko boril; obe Hrvatski sta bili odslej združeni. Plemensko - državno ime Hrvatov ki je doslej značilo le primorski del, se je vsled združitve razširil tudi na posavski in podravski del.

Tako se je hrvatska popolnoma osvobodila in združila; Predno pa nadalje zasledujemo znamenite Tomislavovo dobo, se ozrimo dalje proti jugu, kjer so med tem srbske zemlje preživljale težke krize.

10. Srbske države v IX. in X. stoletju.

Čuli smo, da so si ustanovili Slovenci, katere dandanes zaznamuje-

mo z imenom Srbi, v prvi dobi več manjših držav, katerih podlaga je bila spočetka plemenska organizacija. Kakor pa so na severozapadu na usodo Slovencev vplivali Franki - Nemci, tako so imele prve srbske države na vzhodu in jugu močnejše sosedne v Bizantinih in Bolgarih.

Bolgarska država se je začela jačiti in širiti v začetku 9. stoletja. Znameniti kan Krum je razširil bolgarsko oblast preko Vlaške na južno Ogrsko, kjer je ob dolnji Dravi mejil na frankovsko državo, prodril pa tudi na zapad proti Srbom, po zmagovitih bojih z Bizantinci pa proti jugu v Tracijo in proti jugozapadu v Macedonijo. Započeto osvajanje se je nadaljevalo za njegovih naslednikov, med katerimi sta najvažnejša Boris - Mihael (852 — 888), pod katerega vlado so se Bolgari pekristjanili, tako da so se odslej bolgarsko mongolski priseljenci hitro spajali s podvrženim slovanskim prebivalstvom v en narod. Borisov sin in naslednik Simeon je najimenitnejši bolgarski vladar. Ta je razširil svojo oblast m. l. čez cel balkanski polotok; hotel je zavzeti tud Carigrad ter zavladata tam kot naslednik bizantinskih cesarjev. Tem svojim aspiracijam je dal izraza s tem, da se je okleal za carja vseh Bolgarov in Grkov. Kljub ponovnemu obleganju pa Carigrada ni mogel zavzeti. Po njegovi smrti je bolgarska hitro propadala; slabotni njegovi nasledniki niso znali države braniti pred Bizantinijo, ki se je bila med tem vnovič povzdignila ter so ji slednjič leta 971 podlegli.

Bizantinsko cesarstvo je celo VIII. in IX. stoletje imelo povečini mir pred zunanji napadi, dasi je seveda popolni mir vladal le redkokdaj. Država pa je ves ta čas trpela vsled notranjih bojov, v katerih je bilo vse prebivalstvo razcepljeno na sovražne stranke, ki so se borile med seboj z največjo ljutostjo — zaradi raznih cerkvenih in verskih vprašanj. Vrh tega se je Bizantini, ki je imela v cerkvenem oziru carigradskega patrijarha za pog'avarja, nahajala vedno v razporu z rimskim papežem. Ta razpor je bil latenten, ob raznih prilikah se je še poostiril, tako da je prišlo slednjič do cerkvene razcepitve krščanstva. Proti koncu 10. stoletja se je začela bizantinska država tudi politično jačiti, zlasti za vlade Vasilija leta 876 do 886. Cesar Nikifor II. Fokas se je zmagovito vojskoval z muslimani ter jim zopet vzel Armenijo, Ciper in severno Sirijo. Njegov naslednik Ivan I. Tzimiskes je svoje napade napeljal zlasti proti Bolgariji. Zvezal se je z Rusi ter si z njihovo pomočjo popolnoma pokoril te državo. Leta 971 je postala pokrajina med Donavo in Balkanom zopet bizantinska provinca, dočim so ostale pokrajine, ki jim je vladal Simeon, odpadle, a bile osvojene že preje. Najimenitnejši bizantinski cesar te dobe pa je bil Vasilij II., izredno sposoben vladar, ki je obnovil bizantinsko oblast nad celim balkanskim polotokom: o tem pa bo pozneje natančneje govor. S tema dr. ma močnima država-

ma se srbske države še niso mo- ni in civilizacijsko - kulturni vpliv gle meriti, zato so stale ta čas pod znatno večji.

njunim vplivom. Posebno važno Še lažje razumemo to razmerje, pa je, da je bilo bizantinsko ce- ako imamo pred očmi historično sarstvo po svoji civilizaciji visoko kontinuiteto. V predslovenski do- stoječa država, tako da je s svojo bi so se namreč ponovno naselila višjo omiko močno vplivala na po bizantinskem ozemlju german- vsa ljudstva, ki so prišla ž njo v ska ljudstva, bodisi z dovoljenjem dotiko, enako tudi na Srbe. cesarjev ali brez njega. Tudi ta

Kakor že zgoraj karakterizira- ljudstva, ki so sicer v sem ostala no, pravno razmerje med Bizan- svobodna in samostejna, se niso tinci in Slovenci ni bilo popolnoma nikdar borila zoper pravno na- urejeno. Bizantinski cesarji so ziranje cesarjev, ki so si lastili su- smatrali vse slovansko ozemlje verenost nad posedenimi pokraji- pravno še vedno za bizantinsko nami.

in slovanske, srbske kneze in žu- pane slejkoprej za sebi podrejene vladarje, brez ozira na to, kako se je to vjemalo z dejanskim stan- jem odvisnosti. Srbski vladarji se namreč takemu naziranjju Bizan- tincev niso upirali; bili pa so v vsem svojem političnem dejanju in nehanju nezavisni; niso se bri- gali za Carigrad in Carigrad ne zanje, saj je imela Bizantini, ne- prestano homatije doma ali na svo- jih vzhodnih mejah.

Takšno razmerje je trajalo od Se- verni nemški Lloyd bo posta- dobe naselitve pa do X. stoletja, vil en tak aeroplan na parnik — ko si je Bizantini, zopet krepko Luetzow, ko bo spomladi priredil opomogla ter je stremela uspešno zabavno vožnjo po Sredozemskem morju in v Orijent. Z aeroplanom last in pesest. Seveda je bila ta se be moglo odpeljati 11 potnikov čas odvisnost od cesarjev toliko v pristanišče, ko bo parnik še 100 konkretnejša, kolikor bližje je le- do 200 milj daleč na morju, kar žalo slovansko ozemlje bizantin- pomeni za potnike en dan več bi- skim središčem in oporiščem; to vanja na kopnem. Ko bo parnik velja zlasti za pokrajine južno zopet odplul, bo aeroplan ostal še Balkana. Tracijo, južno Macedo- en dan na kopnem in bo odpeljal nio ter za Tesalijo in Slovene no na parnik one potnike, ki so lad- Heladi. Tu je bil pač grški politi- jo zapustili.

(Dalje prihodnjič.)

AEROPLAN NA PARNIKU

Berlin, Nemčija. — Aeroplani so zadnje razkošje, ki bo stavlje- no na razpolago potnikom na par- nikih. S takimi aeroplani si bodo potniki lahko ogledali lepe pokra- jine v bližini pristanišča, kjer bo pristal parnik.

**PRVO LETOŠNJE
SKUPNO POTOVANJE
V STARI KRAJ**
priredimo na francoskem parniku “PARIS”, ko
odpluje iz New Yorka
na 23. aprila 1927.

“PARIS” je zlasti za tretji razred priznana najboljši par- nik. Kakor na dosedanjih skupnih potovanjih se bodo tudi to pot nudile našim potnikom razne posebne ugodnosti in naš zastop- nik bo potnike spremljal prav do Ljubljane.

Potniki naj se čim prej prijavijo, zlasti ne-državljeni, da jim bomo mogli preskrbeti še pred odhodom povratveno dovo- ljenje (Permit), na podlagi katerega se bodo lahko nemoteno vrnili nazaj v Ameriko.

**DRUGO SKUPNO POTOVANJE SE VRŠI ISTO-
TAKO na PARNIKU “PARIS” in sicer 4. JUNIJA.**

Razume se, da Vas lahko in radi odpravimo z vsakim drugim parnikom.

Ravno tako se vselej obrnite na nas:

- 1) kadar ste namenjeni poslati denar v stari kraj;
- 2) če želite dobiti denar iz starega kraja;
- 3) ako ste namenjeni dobiti kako osebo v to deželo;
- 4) kadar rabite kako pooblastilo, izjavo, pogodbo, ali notarsko listino, ali če imate kak drug opra- vek v starem kraju.

**SLOVENSKA BANKA
ZAKRAJŠEK & ČEŠARK**
455 W. 42nd Street : : New York, N. Y.

Z A N A Š E D O M O V E

KUHINJA

Bifteki navadni. Potolci koščke pljučne pečenke, potresi jih s soljo in poprom, ožni na vsak košček malo čebulnega soka in raztopljenega presnega masla. Položi drugega vrh drugega ter jih pusti tako nekaj minut. Potem jih potresi na eni strani z moko, ter urno speci v vroči masti. Položi jih tako v mast, da je z moko potresena stran zgornja. Pečene zloži na krožnik. Iz ponve, v kateri so se pekli, odlij mast in prilij malo juhe; ko zavre, jo vlij poleg biftekov na krožnik. Okrog ali na vrh biftekov deni za vsako osebo po eno jajce.

Angleški bifteki. — Pripravi bifteke kakor prej; le vroči masti jih urno speci, potolci jih, ne da bi jim naredila luknje, ter jih nasoli. Potem drobno sesekaj slanino, zelenega peteršilja in malo česna ter s tem namaži koščke, potresi jih še z mešano dišavo, potem pa trdo zavij. V kozo deni malo masti, potresi vanjo malo drobno zrezane čebule, v to mast položi klobasice ter speci v peči, da bodo lepo rumene. Deni jih potem na krožnik, polij s to omako ter daj na mizo. Telečje meso lahko ravnatako pripraviš.

Goveji zrezki z rižem. Dva funta govedine zmelji in osoli, prideni s presnim maslom, čebulo in peteršiljem sprazenega in ohlajenega riža in eno jajce. Vse prav dobro z rokami pregneti in naredi zrezke, povaljaj jih v moki in speci v masti. Pečenim odlij mast in prilij malo juhe. Zloži jih na krožnik in daj s špinačo ali zelenim graham na mizo.

Štajerske bržole. Potolci in osoli šest do sedem bržol, kani nanje čebulnega soka ter jih urno speci od obeh strani. Pečene zloži v drugo kozice drugo vrhu druge, med vsako deni košček sardelnege masla ter jih pokrij in pusti tako par minut. V ponev, v kateri si jih pekla, vlij malo juhe. Zloži potem bržole na krožnik in polij s to omaké.

Zvite bržole. Potolci in posoli 6 bržol. Potem fino sesekaj tri osnažene sardele, žlico kaper, malo zelenega peteršilja, dve šalotki in kos govejega mesa ali eno bržolo, kateri si odstranila kožo, prideni še par žlic sladke smetane in eno jajce; s tem namaži stolčene bržole, trdno jih zvij ter poveži s sukancem. Deni v kozice na dno v rezine narezane slanine in pol velike, na kolesčke zrezane čebule. Položi na to zvite bržole, dobro jih pokrij ter počasi pari eno ali poldrugo uro. Deni potem bržole v drugo kozico. Na čebulo pa potresi žlico moke in prilij zajemalno juhe in nekaj vina. Prereži vsako bržolo čez pol, sukanec odstrani pa zloži bržole na krožnik ter precedi omako nanje. Okrog lahko naložiš maslene ali krompirjeve rožičke.

Goveji golaž, navadni. V dveh

žlicah masti zarumeni malo drobno sesekane prekajene slanine in žlice čebule. V to deni dva funta na koščke zrezanega govejega mesa od vratu. Potresi na meso za nožev vrh paprike in prideni košček korenja, zelene, peteršilja in malo soli; lahko tudi par žlic kisa. Dobro pokrij in pari počasi, da se meso zmehča. Ko začne meso rumeneti, potresi nanj dve žlici moke ali nekaj na kocke zrezanega krompirja, prilij malo juhe, premešaj ter pusti, da vre ter se zmehča še krompir. Končno prideni še pol kavine žlice kumne, 5 zrn česna, malo timeza in košček lorberjevega lista, vse naj bo fino zrezano ali stolčeno, po okusu prideneš tudi malo vina ali kisa. Ko golaž še malo prevre, ga daj skruhovimi cmoki ali samega na mizo.

Ali pa potresi k mesu, ko se je že posušil sok, žlico moke ter prilij malo juhe in kisa. Pusti, da še malo povre, potem pa daj s pečenim krompirjem na mizo.

Golaž po ogrski šegi. Zreži dva funta pljučne pečenke ali mehkih bržol na debele kocke; zreži za veliko žlice prekajene slanine na drobne kocke, deni oboje v kozo, posoli in potresi za nožev vrh paprike, prilij 4 žlice vina, pol pajnfa vode ali juhe; pokrij in praži počasi, da bo mehko. Potem zarumeni na presnem maslu žlico zribanega kruha, lahko tudi malo drobno zrezanega česna, deni to k mesu, poplakni z juho in tudi zlij k mesu, še malo prevri, pa daj na mizo.

ZDRAVSTVO

Potne noge ali smrad.

Ni je z lepo večje nadloge, zlasti za klikance, če imajo v svoji družbi človeka, kateremu se pote noge in vsled tega razširjajo neznosen smrad. Milijon bi rad dal marsikdo, ko bi izvedel za lek, ki bi bil sam na sebi neškodljiv, to se pravi, da bi ne zapiral potu, smrad pa uničil popolnoma. Pisatelj teh vrstic je mnogo trpel sam par let vsled te nadloge. Šele leta 1888 prišedši na Dunaj, je izvedel po prijateljevem potu za recept, ki ga je sestavil neki polkovni zdravnik. Zdravilo obstoji iz sto gramov zmlatega gipsa ali federvajsa kakor ga rabijo čevljarji, da lagje obuješ tesno novo obuvalo, dobiš ga skoraj povsod; dalje 20 gr. zmlatega belega škroba ali šterke, kakor ga rabijo v celih kosih perice in z 10 gramov salicilne kisline. Vse to troje dobiš pri vsakem trgovcu za malo ceno. Vse to zmešaj dobro skupaj in pazi posebno da se salicilna kislina ne bo z obema drugima snovima prijela v štrukeljčke. Mešaj torej tako-le: Najprvo vsuj na polo papirja ali na časnik zmlat mavec ali gips ter ga z nožem lepo razprostri po celi pol. Nato tega poštopaj z zmletim škrobom, oboje dobro premešaj in zopet razprostri, na kar po tem raztrosi salicilno kislino in vse tro-

je zopet dobro premešaj, potem pa v leseni ali pločevinasti posodi spravi in dobro pokrij. Tudi steklenica je dobra shramba.

Ko si to opravil, umij si noge, vzemi sveže nogavice ter vsuj v vsake stopalo po eno kavino žlico tega prahu, nato nogavico nekoliko potresi, da se prah po celem stopalu razširi, največ pa naj ga bo na peti in na prstih. Nogavico obuj in pojdi po svojih opravkih. Prvi teden obnovi to vsak dan, seveda vselej s svežimi nogavicami, kasneje zadostuje po dvakrat na teden. Tista trda in pol mrtvična koža, ki razširja tak neznosen smrad, se bo odluščila in oproščen boš nadloge.

Pazi na svoje noge.

Koliko ljudi moškega in ženskega spola, mladih in starih, sem slišal povsod, kamor sem prišel v tekto svojeg aživljenja, tožiti, da se jim pote noge; drugod sem zopet našel take, ki niso bili v stanu hoditi niti pol dne, da ne bi imeli krvavih in otiščanih nog. Tretji zopet ne smejo storiti bosi niti koraka, kajti nahod jim je vedno za petami. S postelje na tla ni daleč, in že se prehladi marsikdo, če bi deli stopil bos. Na milijone pa imamo ljudi, katerih noge so vedno mrzle, kakor mrličeve. Mislečega človeka more vse to kolikor toliko pridržati na potu življenja, da obstane in se vpraša odkod in zakaj vse to? Kaj in kje je vzrok? Odgovor je čisto kratek in lahek. Mehkužnost in zanemarjenost nog je vzrok vsem poprej navedenim nedostatom in nadlogam ter še marsikaterim drugim. Zatorej pač ne morem zadosti toplo vsem in vsakem upolagati na srce, da naj vsak skrbno pazi na svoje noge.

Kako silno neprijetno je človeku, če mu ob daljši seji noga "zaspí" in postane popolnoma mrzla. Kako dobro je šolarčku gorkega spomladnega dne, če more iz šole gredoč trde, robate in okorne čevlje, ki ga žulijo na vse strani, sezuti, jih skupaj zvezati, čez ramo vreči in teči, da ga veter komaj dohaja! Kako vesel je pastir, če mu solnce zjutraj mrzlo zemljo na pašniku ogreje tolikanj, da se lahko sezuje in pošvedrane delaske čevlje spravi v grm. Kako dobro de gosposkemu človeku z obširno nogo in ozkimi čevlji, če se more zvečer iznebiti sicer lepega, toda silno ozkega obuvala, ki ga tišči na vse strani, da revež dostikrat pri belem dnevu vidi na jasnem nebu zvezde. Copati, joj, kolika nepopisna dobrota gizdavemu človeku! Kako dobro nam do, da smo jih kmalu, ko smo jih nateknili, noge popolnoma ogrejejo. — Zakaj smo imeli v čevljih ves čas mrzle noge? Tiščali so nas!

Le tisti del našega telesa se nam ogreje in ostane gorak, v katerem ima kri prost pritok in odtok. Kjer pa tega ni, ostane dotični ud mrzel. Mrzle noge so torej živ dokaz, da je nekaj ž njimi v zvezi, kar ovira krogotok krvi. Ker to-

rej v noge ne more toliko krvi, kot likor bi jo ob normalnem položaju moralo tjakaj, je zopet čisto naravno, da se ista nekje drugje, naj bo že kjerkoli, nahaja v preveliki meri, kar zopet ni na korist našemu zdravju.

(Dalje prihodnjic.)

NASVETI

PRAVILNA HRANA IN TELOVADBA

Stara govoreca pravi, da "ljudje in konji jedo najboljše, in delajo najboljše, kadar so dobro jedli." Z vprašanjem dobre jedi ob dobrem delu se hočemo tu baviti. Ako se mišice ne rabijo, telo ne kliče po hrani in normalni želodec ima prav, da jo odklanja. Povrh tega brez vadbe mišice ostane mnogo strupov v krvi in prebavilih in ti strupi okužijo hrano. Na drugi strani si zapomnite, da želodec je mišičevje, ki oslabi ravno tako kakor druge mišice. Slaba ramna mišica ne pomenja veliko za vaše zdravje, ali slab želodec dobro ne opravlja onega ritmičnega skrčevanja, potem katerega se hrana prebavlja.

Radikalni nazori glede pravilne prehrane (dijete), ki jih prebavljajo razni nepozvani dijetarji, so destokrat ravno ono, česar naj se varujejo oni, ki trdijo na slabi prebavi. Dr. Arthur T. Holland, član zdravniške fakultete Cornell univerze, pravi v svoji izborni knjigi "Neprebavnost:" "Ako bo kdo vprašal pisca, kaj smatra za najbolj pogosti vzrok neprebavnosti, bi on kar preskočil take zapreke, kot so zla navada hitrega požiranja, slabi zobje, slaba kuhinja, skrbi in zaprtje. Brez obotavljanja bi kot najpogostejši vzrok navedel razne norosti glede prehrane.

Pri tem je dr. Holland razodel svoj globoki vpogled ne le v človeško naravo, marveč tudi v neprebavnost. Večina ljudi, ki prihajajo k meni z neprebavnostjo, so ljudje, ki so na slučajne prebavne slabosti polagali tako važnost, da so postali privrženci kakor čudne teorije glede prehrane, ki baje ozdravi vse, a mesto, da bi ozdraveli, so postali zares dispeptični.

Pustite na stran vse radikalne diete, jejte enostavne, zdrave jedi v precejšnji raznovrstnosti, izogibajte se delavnosti za časa obeda, vadite svoje telo vsako jutro, hodite dve milj na dan in igrajte na prostem, ko je sezona za to. Ako to ne pomaga, kar se le redko ma godi, tedaj gre za kako posebno stvar in potrebujete zdravniška.

Sestavil sem naris dyanajstoričnega vadb, ki ga rad brezplačno pošljem vsakemu čitatelju, ako pošlje povratno koverta s svojim naslovom in s sprilepljeno znamko na naslov:

Arthur A. McGovern, 5 West 66 Street, New York City.

DOPISI

(Nadaljevanje s 2. strani.)

(Samo pišite še in vedno bomo radi priobčili. O. uredn.)

John R. Petrič.

ARKANSAS

(Piše J. H.)

Država Arkansas (Ark.) je deloma hribovita, na severu pa ima precej visoke gore in kot sem čul, teh še ni prestopila človeška noga. Prvič je velika vročina poleti in ni dobiti vode, drugič pa je še vedno dosti živali in zverine, obenem pa je jako strmo skalovje, tako da je človek v večnih nevarnostih, ako bi se podal na pot. — Največje mesto je Little Rock, ki leži ob reki Arkansas. Imenovana reka izvira nekje v Keystene, Colorado. Preliva se torej skozi celo Colorado, potem skozi Kansas, deloma Oklahomo in Arkansas in se izliva v reko Mississippi v Glenville. Mesto Little Rock šteje približno 50.000 prebivalcev, ki so pomešani s črnci, kot po vseh večjih mestih po južnih državah. Drugo mesto je Fort Smith, ki šteje 30.000 prebivalcev, potem pride sloviti Hot Spring, ki šteje nekako 15.000 prebivalcev. Tam so tudi skoro vsakemu človeku znane toplotice, kjer bolniki iščejo zdravja; posebno revmatizem se tam skoraj gotovo ozdravi. Hudo pa je za delavca, ker je vse pretirano drago, torej za bogatejšje sloje. Kakor navadno, do vsega, kar je kaj vredno, delavec nima pristopa. Še eno mesto je, ki šteje preko 10.000 ljudi, to je Argenta.

Industrija so tudi tukaj največ premogorovi. Včasih se je tudi tu dobro zaslužilo; kako je danes, ne vem. Bilo je tam tudi več slovenskih družin, ki so se prav dobro razumele med sabo. Reči moram, da so bili posebno prijazni Dolenjci na Huntington. Prišlo jih je največ iz Alabame in vsi so vedeli povedati, kako se je bil boj s stavkokazi in unijskimi delavci, vendar pa so unjski delavci propadli, ker stavkokazi so imeli pravico rabiti orožje, kar je bilo unijskim delavcem seveda pod smrtno kaznijo prepovedano. Drugi kraji, kjer so bili zaposleni Slovenci, so Bonanza, Jenny Lind, Hartford, Alix in Greenwood. Imeli so vsi svoje lične hišice, prijazne gospodinje in dobro izobražene otroke.

Drugo, s čemur so se ljudje pečali, so bile majhne farme; posebno Švicarji so se pečali deloma z živinorejo, drugi pa z vinsko trto. Ko pa se je uveljavila prohibicija, je bile s trto preč in tako so se tudi dohodki zmanjšali. Drugo, kar tukaj dobro uspeva, je bombaž, koruza in krompir, ki dozori dvakrat na leto. Je pa s tem mnogo dela, ker ga je treba vsak teden škropiti z galico, ker drugače bi vse črvi pojedli; ravno tako je s trto.

Bolj na vzhodu so tudi velike in lepe farme, pa so tudi jako drage. Tukaj pa sejejo samo riž. Navadni delavci so črnci, ki prejemajo po \$1.00 za svoje delo poleti, pozimi pa stradajo kot miš, ako si ne našli poletni živčja za zimo.

Ti ljudje so še takorekoč sužnji, imajo male barake kot v sta-

rem kraju drvarji. Tukaj notri prebivajo poleti in pozimi. Dobro je še, ker ni posebnega mraza; včasih pride mrzel val za kake tri dni, potem pa je zopet toplo.

Od reke Mississippi pa do Little Rock, so še neizmerne šume, kjer pozimi stoji voda po šest in več čevljev globoko. Tukaj raste drevje, ki je visoko in gladko kot sveča. Je pa samo trd les, smrekovega ali borovega ni, pač pa hrast, bukev, javor in drugo; ta zraste tako debel, da ga nakladajo z živino na vlake ter ga potem odvažajo v Memfiss, Tennessee, kjer ga razžagajo in obdelajo. Od tam pa gre križem držav. Je pa tudi velika parna žaga v Wienna, kjer imajo napeljšano ozkotirno železnico več milj po šumi. Tudi tukaj se razžaga zelo veliko lesa; vzamejo pa samo, kar je čistega, to je brez grč, drugo pa pustijo, da segnije, ali pa, ako se kdo naseli in začne delati farmo, se ga lahko posluži. Seveda mora gledati, da postavi hišo na višje ležečem prostoru. Navadno se tu najprej naselijo črnci. Lahko vidite črnce, ki bo delal še ob luninem svitu; in tudi otroci, ko so stari 12 let, že orjejo okrog šotorov. Zemlja je jako rodovitna. Prvo, kar sejejo, je bombaž in koruza, ker da bi črnce napravil in sejal riž, nima denarja, kar preveč stane. Tudi živijo navadno ob koruzi. Vsak ima svoj mlin, kot ga imamo mi za mleti kavo, in s tem zmelje koruzo, ki jo rabi za kruh in drugo. Zimska doba je tu kratka; ako bi bila dolga, kot je v nekaterih krajih, bi ti ljudje morali seveda pomreti od gladi. Ko pa farma obdela, jo navadno vsak proda. Tako dobi bogatin obdelano zemljo poceni, kupi jo od več siromakov in tako nastane ena sama velika farma. "Niger" pa se potem veseli s svojo družino, ker misli, kako dobro kupčijo je napravil. Ko mu pa gre denar h koncu, zopet vzame od kake družbe, ki je les posekala, za majhne denarje nekoliko zemlje, nakar se zopet prične novo trpljenje.

Večina bogatejših ljudi je tukaj nemških židov, ker edino ti znajo in vedo, kam je treba vložiti denar, da nosi dobre dividende. Tudi manjše naselbine in mesta imajo evropska in azijska imena, kot na primer Wienna, Paris, London, Jerusalem, Roma itd., to znači, od kje ljudje prihajajo.

Tako je tudi po jugo-zapadu. Še danes pričajo imena farmerjev, da so bili tukaj Nemci prvi naseljenci. Drugače pa je dežela nezdrava, vse je polno komarjev, ki raznašajo vsakovrstne bolezni in dokler ne bodo vode kanalizirali, ne bo boljše. Tudi živina veliko trpi vsled komarjev in hloščev; krave, ki gredo na paše, pridejo zvečer domov polne hloščev, ki se tišče drug poleg drugega, tako da se ne vidi koža.

Železnice so tudi tukaj precej gosto preprežene. — Največja je Rock Island, potem Frisco, Missouri, Pacific, Santa Fe, Kansas, Texas, Southern Pacific in druge. Toda te železnice niso baš v najboljšem stanju. — Tudi kač ne manjka. Največ je črnih in Whip snake, ki pa niso strupene. Kjer

ba bati drugih strupenih kač. — Omenjene kače so v najhujšem sovražstvu s strupenimi kačami in vsaka druga, ki pride v bližino, mora poginiti.

Divjačine ni mnogo; so mali zajci, potem pride neki swamp rabbit, ki je po velikosti približno tako velik kot Jack rabbit. V jeseni prideje tudi gosi in race; posebno ob reki Arkansas jih je videti vso zimo. Težko pa jih je zalezti in streljati, ker te živali imajo navado, da je ena vedno na straži pred sovražnikom, in ta sovražnik je človek in puška.

Naj še omenim, da imajo tam mošnji ljudje veliko cerkva. Tako imajo na Altus veliko zidano cerkev, jako čisto, in dokler so hodili Slovenci iz stare domovine, se je vsako nedeljo slišalo pritrkavanje. Potem so se pa menda naveličali in nehali, s čemur se je izgubila misel na domovino. Poprej je človek vedel, kdaj je nedelja, a potem kot vsak navadni dan. Prav škoda je, da so Slovenci to opustili. Ako že niso hoteli zaradi vere, naj bi obdržali vsaj spomin na domovino, ki je bil tako veličasten in blag. — Pa tudi po drugih mestih se vidi lepe cerkve, kar spominja na domovino.

Tudi tukaj so včasih živeli Indijanci in beli ljudje so imeli precej opravka, predno so jih deloma pobili, deloma pa pregnali, v sednjo državo Oklahomo. Samo v Fort Smith jih počiva dve sto. In kako so jih pomorili, — bo kdo vprašal. Prav lahko in — zahrbtno. Ker jih niso mogli drugače premagati, so poslali nekega starega farmerja naprej z vozom, na katerem je imel naložena dva sedla žganja. Ko so ga Indijanci zapazili, so ga seveda obkolili. —

Vedeti so hoteli, kam gre in kaj da ima na vozu. Povedal jim je, da beži pred vojaki, ker so mu ubili ženo in vse otroke, hišo zažgali in da je sam komaj zbežal. Indijanci so mu rekli, da je volun, kar je pa vtažil. "Kaj pa imaš na vozu?" so vprašali. "Whisky" jim je povedal. "Kar ti niso vojaki odzeli, ti bomo pa mi," so odgovorili. On se seveda ni branil, ampak lir, je bila plačana ali podpisana samo prosil jih je, d alahko na-

redijo, kar hočejo, samo ako nje-ga sprejmejo v svoje varstvo, kar so seveda obljubili. Znano pa je, da Indijanci posebno radi pijejo žgano pijačo, tako so lepo po malem začeli, dokler niso bili tako pijani, da niso mogli več na nogah stati in ravno to so hoteli imeti vojaki. Ko so Indijanci pospali, so začeli vojaki svoj rabeljski posel in pobili do zadnjega vse. Žalostno! Naj jim bo lahka njih domača zemlja!

S tem končam opis druge države ter pozdravljam Slovence, posebno ne za Huntington.

0

VESELICE V GREATER NEW YORKU

26. febr. veselica dr. sv. Jožefa na 92 Morgan Ave., Ridgewood, L. I.

26. februarja zabava "Slovana" v Kočevskem domu na 657 Fairview Ave., Ridgewood, L. I.

27. februarja zabava z igro pev. in dram. društva "Domovina" na 62 St. Marks Pl., v New Yorku.

PROTI PLJUVANJU NA ULICI

Po odredbi newyorškega zdravstvenega komisarja dr. Harrisa je bio določenih 50 policistov, ki bodo pazili na to, da ljudje ne bodo pljuvali po ulicah, zlasti pa še na Times Square, kjer je vedno največ ljudi. Kot pravi dr. Harris, je ravno sedaj najbolj nevaren čas za influenco in pljučnico in s pljuvanjem na javnih prostorih se te bolezni najbolj širite. Da se prepreči epidemija, je treba javnosti dopovedati, da je pljuvanje po javnih prestopih protipostavno.

NEUSPEH ITALIJANSKEGA POSOJILA

Pariz, Francija. — Italijansko notranje posojlo je velk nemilih in tako bo ostalo tudi v bodočnosti. Četudi je 600.000 italijanskih kar je pa vtažil. "Kaj pa imaš na vozu?" so vprašali. "Whisky" jim je povedal. "Kar ti niso vojaki odzeli, ti bomo pa mi," so odgovorili. On se seveda ni branil, ampak lir, je bila plačana ali podpisana samo prosil jih je, d alahko na-

FRANK REICHMANN

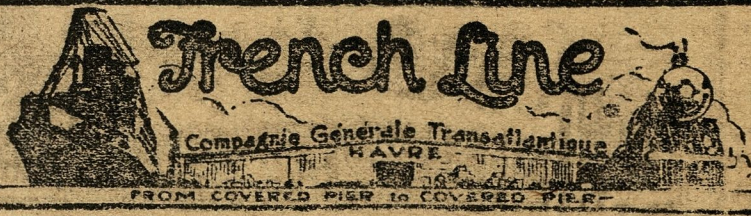
Vsake vrste meso vedno sveže.

Domače kranjske klobase.

606 FRESH POND ROAD, RIDGEWOOD, L. I.

Naročila se dostavljajo v stanovanje.

Govori se slovensko.

ŠEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

"PARIS" 26. februarja — 23. aprila

"FRANCE" 12. marca — 2. aprila

NAJKRAJŠA POT PO ŽELEZNICI. VSAKDO JE V POSEBNI KABINI Z VSEMI MODERNIMI UDOBNOSTMI.

Pijača in slavna francoska kuhinja.

Izredno nizke cene.

Zalagajte si prostor za prvo vožnjo novega velikanca

"ILE de FRANCE" 2. julija 1927

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali:

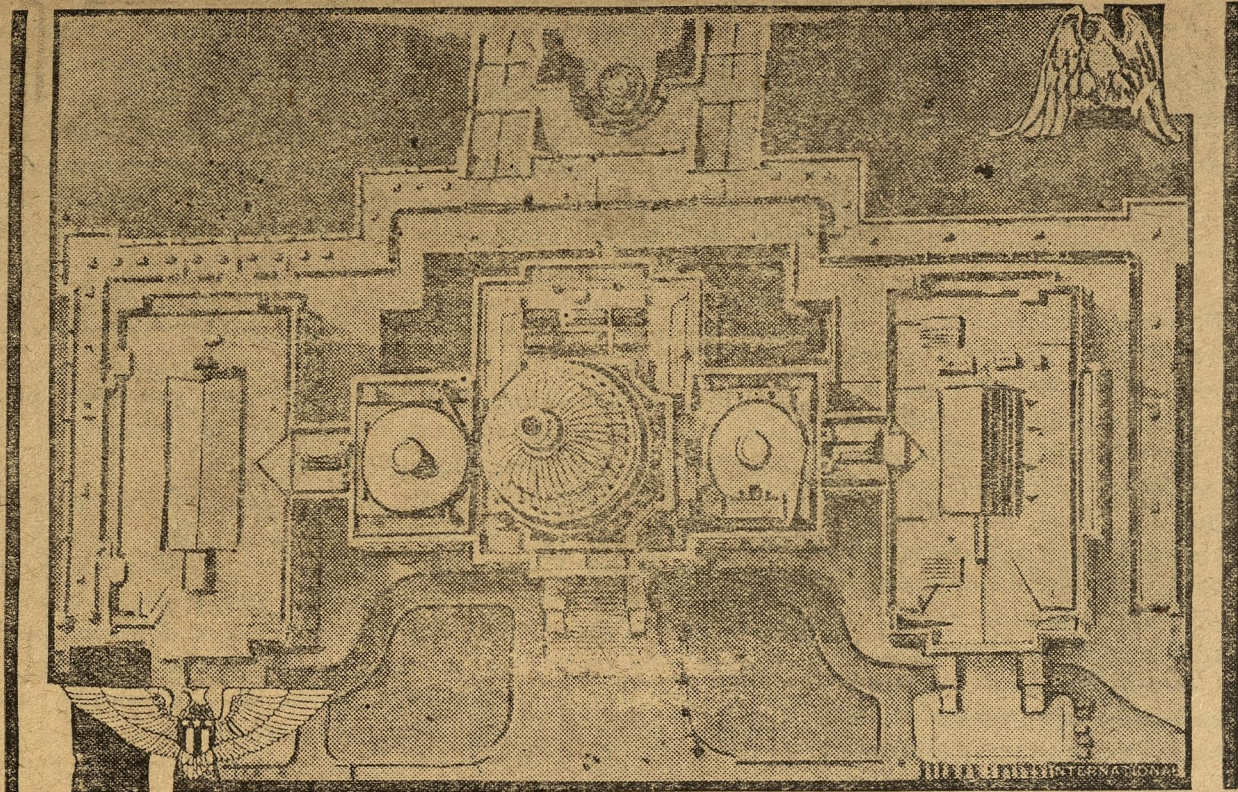
FRENCH LINE — — — 19 State Street, New York

AMERIŠKI POVELJNIK

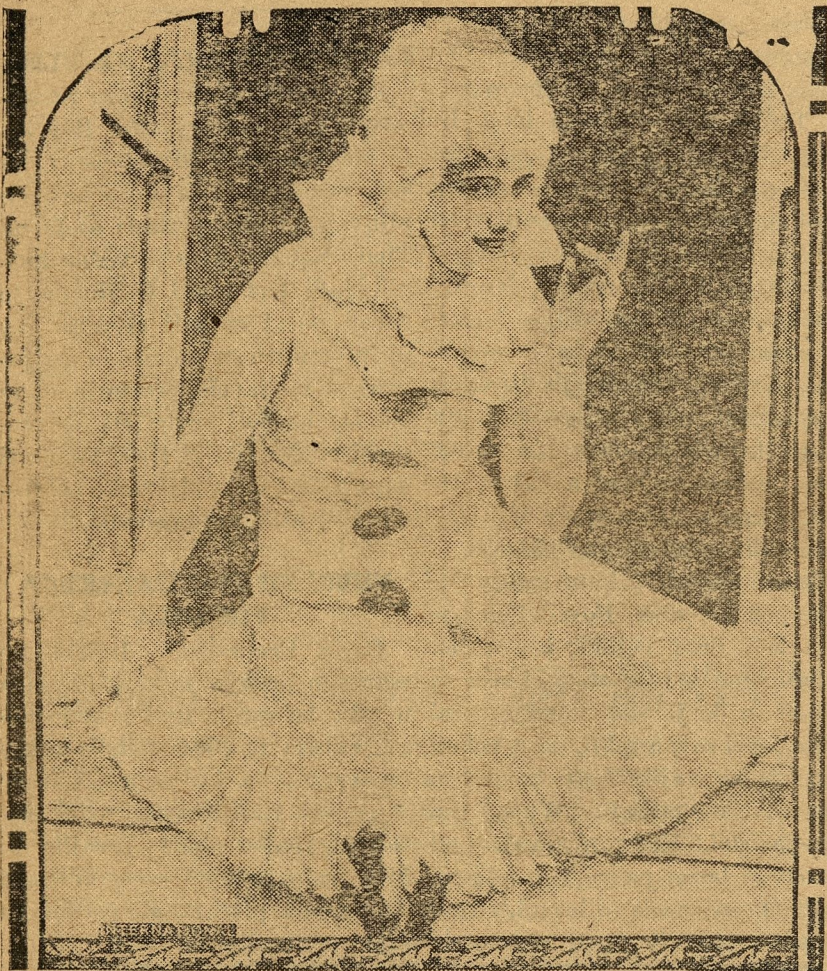
Na sliki je gen. major Joseph C. Castner, ki poveljuje ameriškimi četami na Kitajskem. Njegov glavni stan se nahaja v Tientsinu.

NENAVADEN POGLED NA NARODNI KAPITOLJ

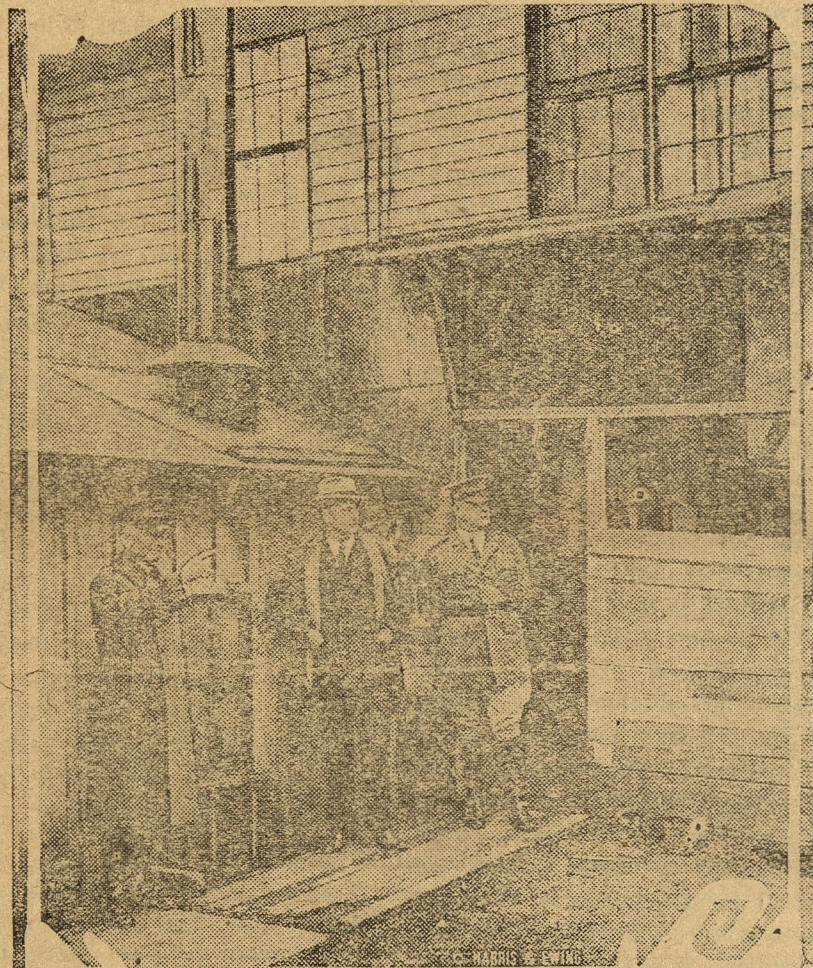
Na sliki vidimo nenavadno sliko Narodnega Kapitola, ki je bila vzeta iz zraka.

VELIK USPEH NA ODRU

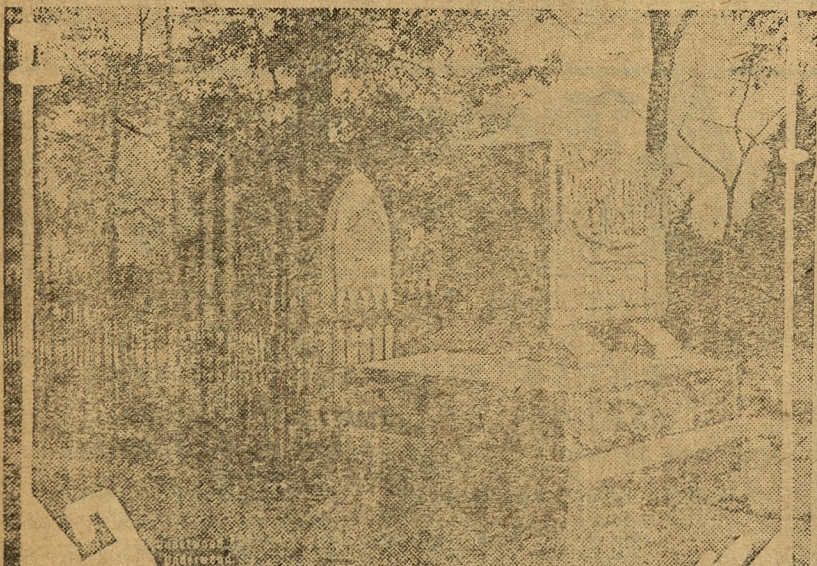
Slika nam predstavlja Miss Ruth Thompson iz Omaha, Neb., ki je očarala vse glasbene kritike s svojim srebrno čistim glasom. Miss Thompson je stara komaj 20 let in je že poznana pevka od svojega 11. leta.

ZAKAJ ČASTNIKI ZAPUŠČAJO SLUŽBO

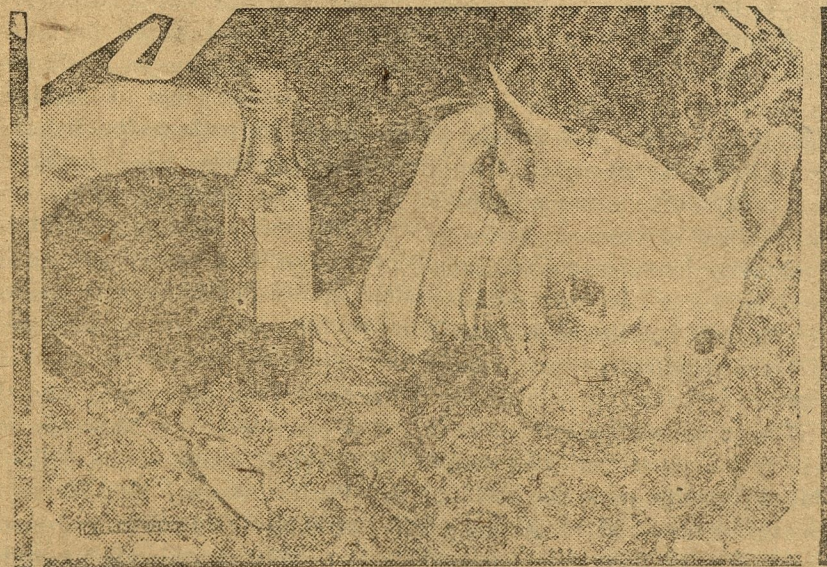
Častniki, ki so nastanjeni v Camp Meade, Md., pravijo, da v vojni nikdar ni bilo tako slabo kot pa živeti v napol podrtih barakah. Pred kratkim je pomožni vojni tajnik Hanford MacNoder (sred) preiskaval razmere v taborišču in o tem poročal vojnemu tajniku.

GROB LINCOLNOVE MATERE

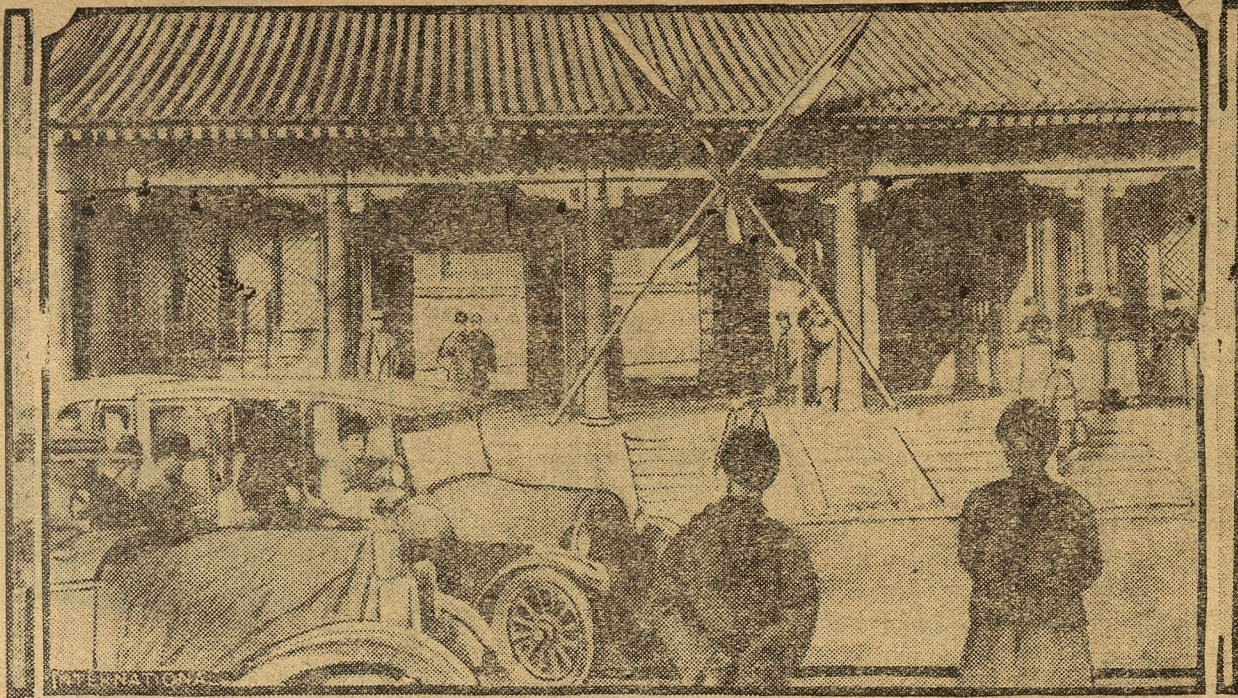
V državi Indiana se je pričelo obsežno gibanje, da se razglašijo grobov matere predsednika Lincolna Nancy Hanks Lincoln za narodno lastnino in svetišče.

PORAŽEN V BOJU Z MEDVEDI

Muggins, katerega je videti na sliki in ki je last Mrs. William Dunn iz San Francisco, Cal., je poznan obiskovalec Golden Gate parka, kjer je imel največje veselje preganjati veverice. Nekega dne pa je všel v kletko medvedov, ki so ga dobro razmesarili. Na sliki ga je videti v obvezah na bolniški postelji.

GLAVNI STAN KITAJSKEGA POVELJNIKA

Slika nam predstavlja glavni stan maršala Čang Co-Lina, vrhovnega poveljnika severne kitajske armade v Pekingu. Co-Lin se trdovratno upira prodiranju južne armade in hoče preprečiti, da bi južna armada zavzela Šanghaj.

ČEŠKA NAR. NOŠA

Na sliki vidimo go. Lipa, ženo Jaroslava Lipa, svetovalca češko-slovaškega poslanštva v Washingtonu, v češki narodni noši, katero je nosila še njena stara mati.

SKAVTI BODO ŠLI V SEVERNO LEDENO MORJE

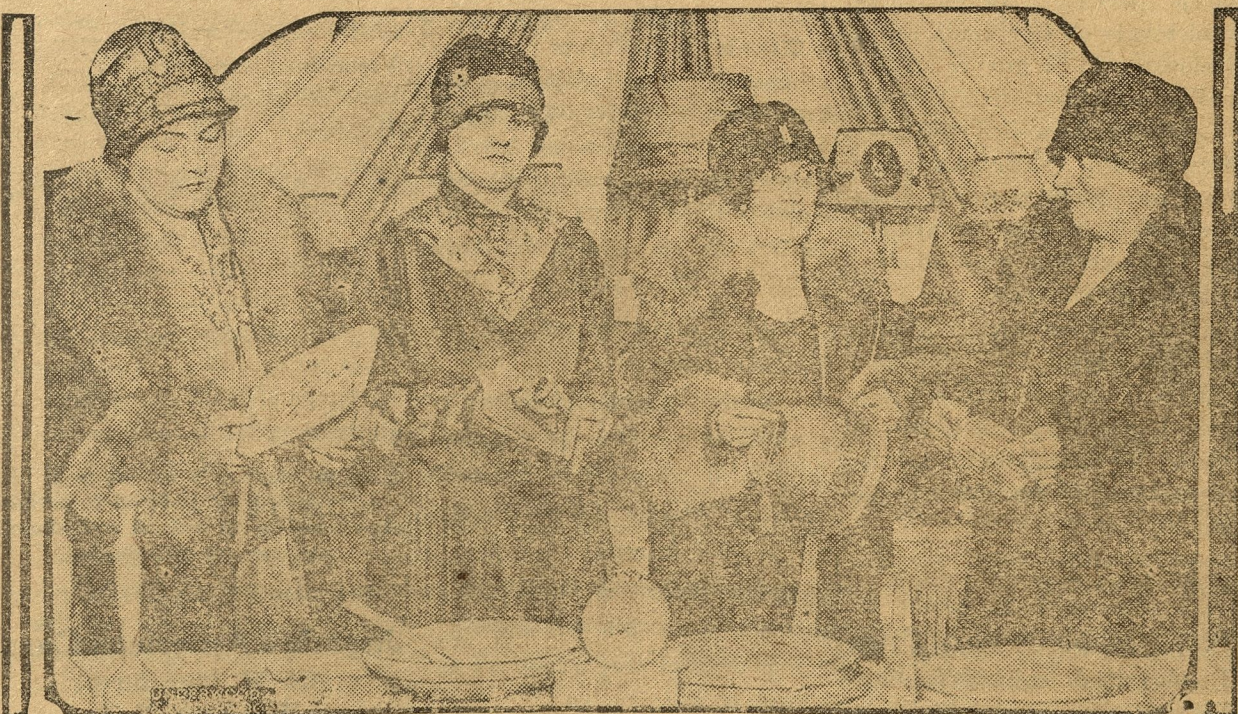
Na sliki je devet skavtov iz Chicaga, ki so bili izbrani, da odpotujejo z Johnom Bordenom v Severno ledeno morje.

BOLAN PISATELJ

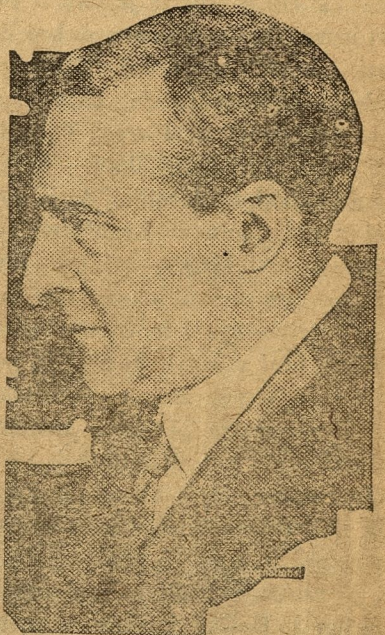
Na sliki je slavní pisatelj Sinclair Lewis, ki je vsled prevelikega dela nevarno zbolel na živcih.

KONFERENCA TRGOVCEV 36 DRŽAV

Na 11. konvenciji ameriških trgovcev je bilo zbranih dva tisoč trgovcev iz 36 ameriških držav. Na sliki je videti med vdeležniki zastopnica lepega spola.

GLEDALIŠKI CENZOR

Dobro znani igralec Winthrop Ames je bil izvoljen za predsednika odbora, ki ima namen odpraviti v newyorških gledališnih vse nesposobne predstave.

Stopinje v slov. literaturo.

VALENTIN VODNIK KOT DIJAK

Kadar ostaviš zadetlo sobo in megleno Ljubljano, da se odpočiješ v svežem zraku in naužiješ prirodne lepote, takrat pač ne zamudi kreniti po široki cesti, ki se vije proti gorenjski strani. Vedno širši svet se ti odpira mimo hiš, postavljenih ob veliki cesti. V Šiški si. Pri cerkvi zaviješ na levo in ob vznožju nizkih gričev prikorakaš v malo minutah v Zgornjo Šiško pred hišo, na katere pročelju čitaš napis: "Pri kameniti mizi". In če povprašaš ljudi, kje je pri Žibertu, ti vsakdo pokaže to hišo. In če natančneje pogledaš hišo s ceste, ugledaš tudi še drug napis, vrezan z zlatimi črkami v kamenito ploščo, vzdano na stran skem pročelju: Glasi se:

Tu se je rodil 3. svečana 1758.
VALENTIN VODNIK
prvi slovenski pesnik.

V tej hiši so torej prinesle rojenice ob treh jutraj na svet onega velikega moža, ki slovi pri Slovencih kot pesnik in pisatelj v večnem spominu.

Kaj hočem povedati o njegovih detinskih letih? Živili so ga, pestovali ga in zibali, prepeval mu n se igrali z njim, dokler si sam ni znal pomagati. Ko pa je že sam mogel po hiši in okoli hiše, takrat pa je tudi že sam molil, se igral in prepeval. Posebno veselje je imel na mlaki ali luži, ki si jo gotovo opazil ob cesti na levi, ako si prišel iz Ljubljane do Vodnikove rojstne hiše. Poleti se je kopal, pozimi pa se je drsal po mlakah, kakor sam o sebi pripoveduje.

Ali otrok postane deček. Popustiti je bilo treba igre, in luže in drsanje. Z devetim letom začne rad volje hoditi v šolo v Ljubljano. Oče so mu rekli, da lahko preneha, kadar hoče, ako mu uk ne pojde v glavo. A pridno je hodil naš Valentin v šolo in se dobro učil; zato pa so ga oče in mati, striceje in tete večkrat pohvalili in radi imeli.

In kaj vse se je naučil pridni in modri deček, kaj vse je vedel in znal. V enem letu se je naučil pri svojem učitelju Koleneu dobro čitati, pisati in računati. Zato ga pokliče v Novo mesto prihodnje leto njegov stric, Mareel Vodnik, ki je bil ondi frančiškan. Ta ga nauči v dveh letih toliko, da je mogel v prvo šolo v Ljubljano. — Koncem leta 1769 se torej poslovi pri svojem stricu in se vrne domov. Prihodnje leto začne hoditi v Ljubljani v jezuitske šole in peto leto dokonča že vse jezuitske šole; gimnazija je imela namreč takrat samo pet razredov.

In menite, da je bil mladi Vodnik zadovoljen samo s tem, kar se je naučil v šoli? V prostem času se je ukvarjal tudi še z drugimi predmeti. Koliko jezikov se je učil že kot dijak! Slovenski jezik je znal od doma, nemškega, latinškega in grškega se je učil v šolah, iz svojega veselja pa se je uril

v laščini, francoščini in slovanskih jezikih. In kako se je učil? Ne površno, ampak temeljito, tako da je postal pozneje učitelj v teh jezikih.

Kot dijak se je seznanil Vodnik z očetom Markom Pohlinom. Ta je bil avguštinec, učen mož, ki ima v slovenski književnosti marsikatero zaslugo. Vnet za vse dobro, spozna kmalu tudi nadarjenega Vodnika in ga nauči marsikaj ter navduši za slovenščino, ki je bila takrat še zelo zanemarjena. Vodnik je sam hvaležno pripoznal, da ga je oče Marko naučil pisati slovenski. Kaj čuda, da se je tudi v njem vnela želja, postati to, kar je bil oče Marko! Dovedši latinske šole, stopi v red očetov frančiškanov v Ljubljani. Iz hvaležnosti do svojega strica, očeta Marcelaja.

Kot frančiškan je dovršil Vodnik modroslovne in bogoslovne nauke, se zavezal z obljubami in zapel novo mašo.

IZ JANEZ TRDNOVIH PISEM

I.

V Novem mestu, 25. marca 1896.

Dolenjsko stran mora vsak izobražen Slovenec poznati že zato, ker je domovina našega pismenega jezika in zibka naše narodne literature in kulture. Pa je tudi zanimiva radi neskončnega mnoštva svojih hribov, dolin in dolin. Če jo pogleda človek s središča, na primer na kaki višavi blizu št. Ruperta, se mu zdi podobna velikanski skledi velikih žgancev; tako natresena je vsa z gorami, hribi in hribočki, brdi, bregovi, holmi, vrhovi, kopicami, kolki in napeinami. Seznanili se boste tudi z našimi Gorjanci, ki so pravo — "gorovje jezikov", kakor so imenovali Arabci Kavkaz. Na njih južnem koncu boste videli sloke Kočevarje, poleg njih prave Belokranjce, to je slovenske krvi, dalje poslovenjene in pokatoličene Belokranjce srbskega rodu, še dalje čiste Srbe, pravoslavne in unijate, za njimi čakavske Hrvate, na severnem koncu pa Kajkavce, to je Slovence, ki se zovejo od 17. stoletja "Hrvate". Na novomeški strani bivajo ob Gerjancih res sami Slovenci, ki pa govore različna narečja, ali pravzaprav razrečja.

Na Dolenjskem leži pokopana veleznamenita slovenska gospa, katere grob mora zanimati vsakega častitelja našega prvaka-pesnika Prešerna. Ta grob je dvajset minut od Novega mesta na smihelskem pokopališču. V njem se nahajajo kosti Prešernovega ideala — Primičeve Julije. Njo je proslavil s svojimi neumrljivimi pesmimi, ki so naklonile nesmrtnost tudi njegovemu imenu in spominu.

II.

V Novem mestu, 27. marca 1896.

Do slavnih dolenjskih Toplic se pride zdaj, vozeč se deloma po železnici, prav lahko v eni uri. Voda

jim je za mnoge bolezni potrjeno preizvrstno zdravilo. Kraj je jako prijazen in poln lepih izprehajališč za — zdrave noge. —

Pod Gorjanci prebivajo Podgorci, revni in neomikani, ali poštteni ljudje, stari demokrati. — Udeležili so se menda vseh kmetijskih puntov, mnoge so tudi sami začeli. Osvojivši Mehovski grad z naskokom, so se strahovito maščevali: poklali so vse svoje glavne zatiralece. Po drugem osvojenju je ostala ta trdnjava razvalina.

Ob Zagrebški cesti leži šentjernejška župnija, ki je najbogačjša in najlepša izmed vseh dolenjskih župnij. Tod in ob vsej daljni Krki se širi velika ravnina, demovina sloveče svinjereje, ki je sploh dolenjskemu kmetu poglavitna pomoč še dandanes.

Na prostranem Krškem polju je stalo znamenito rimsko mesto Novodunum. Nadarjeni samouk Pečnik je izkopal tu brezštevilne zanimive starine. Ta originalni mož stanuje že poldrugo leto v moji koči. Od prirode je prejel poseben dar, da najde rimske in druge stare grobove prej in bolj gotovo kakor vsi učenjaki in strokovnjaki. Po njem je postala naša Slovenija eldorado in obljubljena dežela za starinoslovce. Ne le ljubljanski, tudi dunajski in še drugi muzeji so polni starega orožja, lišpa, ki ga je nasledil Pečnik. Ob tem iskanju on tudi živi, in ne slabo. . .

III.

V Novem mestu, 28. marca 1896.

Navadno se napotim vsako leto enkrat v Ljubljano in v Kamnik. Lani sem šel gledat bogato in lepo Ribnico, o kateri si pripoveduje naš narod toliko smešnih in slanih. Vsi napisi v njej so slovenski, trg kaže torej čisto narodno lice.

Naša bela Ljubljana mi je ljubša od vseh mest tega sveta zato, ker je duša in srce naše narodnosti, ker sem hodil v njej deset let v šolo in sem se tam trdno udomačil, ker mi živi tam najljubši brat — ker mi počiva na njenem pokopališču blaga žena in še iz mnogih drugih vzrokov. V Ljubljani obujem res da samo z bratom, ker so mi drugi znanci že skoro vsi pomrli, ali dolgeas mi v njej ni nikoli, četudi ostanem brez društva. Precej prvi dan, ko pridem tja, prehodim vse ulice, ogledujoč javne napise, potem pa sedem v Zvezdo in poslušam pomenke mimoidočih izprehajalcev. Vsako leto vidim več slovenskih napisov in čujem več slovenskih besed in pogovorov iz ust mestne gospode. Sploh mi do malega vse ugaja, karkoli morem zapaziti v Ljubljani in nje zeleni okolici. . .

Tudi v Kamniku sem bil vselej jako zadovoljen. Tudi tam se je narodna stranka globoko ukoreninila in mesto se je v zadnjih letih tako polepšalo in prenovilo, da ga je veselje videti. Posebno mi je všeč kamniška okolica, ki je polna dražestnih šetalšč in romantičnih gorskih predelov.

S priskrbljenim pozdravom vaš najiskrenejši spoštovalec

J. Trdina.

ZAKAJ TRPETI BREZ PRESTANKA

Sisyphus, v grški mitologiji slaboten korintski kralj, je bil po svoji smrti obsojen, da mora valiti veliko skalo vrh gore. Kadar koli je privabil skalo do vrha, se

je zavalila zopet v dolino, v sled česar je imel neprestano delo. Mogoči ljudje, ki trpe na žledenih boleznih, poskušajo vse mogoče pilule in tablete in njihove bolečine se ponovijo kakor Sisyphusovo neskončno trpljenje. Ti ljudje ne vedo, da je njih bolečine mogoče hitro odpraviti s Trinerjevim grenkim vinom. Berite tole: "New York, 23. januarja. Imel sem velike težave z žledcem, poskusil sem mnogo stvari, pa brez uspeha, zdaj pa sem popolnoma zdrav in se imam zahvaliti samo Trinerjevemu grenkemu vinu. — Charles Tomek." Dobite ga v lekarni za \$1.25 steklenico. Vzročnik esteklenice pošilja po prejemu 15c Joseph Triner Company, — 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

IZBRANE NAJBOLJŠE SLOVENSKE PIANO ROLE z besedami.

Jaz pa za eno deklico vem	\$1.00
Pomladni dihi	\$1.00
Vence slovenskih narodnih pesmi (I. del)	\$1.00
(II. del)	\$1.00
(III. del)	\$1.00
Bleski valovki	\$1.00
Lepa naša domovina	\$1.00
Mladi vojaki	\$1.00
Kje so moje rožice	.75
Po jezeru	.75
Nazaj v planinski raj	.75
Studenček pod skalo	.75

GODBENI KOMADI

Sladke vijolice valček	.75
Vzemi me seboj, polka	.75
Radetzki marš	.70
Halzhacker marš	.70
Ciganka polka	.70
Na visokih gorah, polka	.70
Mladi vdovec, polka	.70
O jesenske noči	.70
Na dan, polka	.70
Na tvoje zdravje	.70
Moje sanje, polka	.70
Ljubavno blebetanje, mazurka	.70
Barbara polka	.70

Cena poštnine za 5 rol ali manj 25c. Od 5 do 9 rol je 5c od vsake role. Ako naročite 10 rol ali več skupaj plačamo vso poštnino mi.

VSA NAROČILA NASLOVITE NA

Jugoslav American Corp.
455 W. 42nd Street,
New York, N. Y.

Our American Generation

DAYTIME COATS ARE OF STRIKING NOVELTY CLOTHS OR SPORTS FURS

WE ARE living in an era of spectacular cloaking. Never such has this age and generation witnessed as it is seeing now—and wearing. Spotted and striped and in fantastic and startling combination are our fur coats. As if to compete in furnishing thrills, our cloth and knitted top-coats add bold plaidings, jacquard patternings and bayadere effects in most vibrant colorings.

Perhaps the new slim, sleek suede or broadcloth black coats, which have so smartly and suddenly appeared upon the style horizon, serve by way of contrast to make the color of colorful coats look more colorful. Be that as it may, as fashion now is, the colorful cloth coat is intensely so, or else it isn't colorful at all but black through and through even to the

fur which trims it and its silk lining. The two coats in the picture are typical of gay mode. Rivaling in point of novelty the leopard-spotted fur or the tiger striped coat is spotted calfskin. Its advent into style circles is nothing short of a sensation. The remarkable thing about calfskin is how fascinatingly it works up into not only coats, but hats, hand bags, belts and various accessories. It is an open question as to which is most effective, the black and white or the beige and white spotted calfskin.

Brown sheared lamb is another youthful looking fur which is popular for "flapper" coats. For trimming the newest pelt is badger, which is employed most lavishly.

JULIA BOTTOMLEY.

(©. 1926, Western Newspaper Union.)

Possession of Intellectual Curiosity Great Need of Young Men and Women

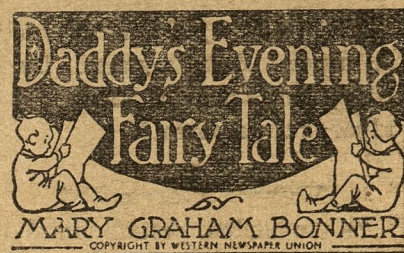
By W. H. B. FAUNCE, President Brown University.

Young men and young women knocking at the doors of our crowded colleges must possess, for admittance, genuine intellectual curiosity, a real hunger for knowledge.

No buildings or equipment can make a university, which is an intellectual and spiritual enterprise. The most powerful and effective machine in the world is a dead thing, useful only in the service of living men. Only personalities, working together in the pursuit of truth and beauty and goodness, constitute the university. In ancient Athens in the time of Pericles the best flour mill could grind out about two barrels of flour per day. In some of our western cities a modern mill can produce 20,000 barrels per day. Yet the citizens who lived around the Athenian mill were of a finer type, more open-minded, more eager for truth, more sensitive to beauty, than those we produce today.

The object of education, as Goethe said, is not that something may be done through us, but something done in us. And when that vital thing has been done in us, when the mind has been opened and visualized and whetted and trained, then whatever the place in life we have to fill, we shall go forth as "gentlemen unafraid" to make some small spot of earth a finer place to live in.

First, I want to ask: Have you an appetite? Are you really hungry? All around our college campuses today are boys who really have no hunger for knowledge. They, of course, want to "succeed" in life, and they are willing to endure education if it seems the passport to success.

FAMOUS FIRST ROBIN

"Oh," said some one who was out walking, "there is the first robin I've seen this year. Isn't that too wonderful!"

And so, all over many sections of the country, in parks and gardens everyone was saying:

"Oh, I have just seen the first robin this year!"

Or,

"Oh, do see that darling little robin!"

Or,

"Isn't that like spring to see a robin redbreast once more!"

Or,

"I see it is spring at last. There is a robin—and another, and—dear me, many are back again. Oh, how nice!"

So were the first robins to be seen greeted wherever they were in the springtime.

But one day one of the first robins said to his mate:

"My dear, isn't it fine that people always welcome the first members of our family the way they do."

"I can't help chirping and feeling so smart and so bright and happy when I am greeted in that way."

"A greeting does make a great difference," said little Mrs. Robin.

"You know," said the robin, "I heard a story the other day about the first robin of all in this country."

"Oh, it was so long ago, long, long ago."

"I can't give all the dates and facts because I'm really no good at history."

"I can always guess where the best worms will be and I can hear them wriggling under the ground, but history is not my strong point."

"But I do know that years and years ago after a long, hard, cold winter, some one who had wearied of the snowdrifts and the snowstorms and the blizzards and the cold weather, saw one of my family."

"My family had taken up their abode in this place the year before, and when this first member was seen to arrive the following spring, after a long hard winter, the people rejoiced so that it was one of the big and outstanding events."

"And the same thing happened in other parts of the country."

"In these other parts the first robins seen to return were greeted so happily and delightedly."

"It meant so much to people after they had almost given up hope that the winter would ever be over or that the snow would go or the cold let up."

"Well, it became something to be treasured and looked forward to and

The Robins Cocked Their Heads.

dreamed about—the day when the first robin should arrive in the spring.

"Now sometimes such events are marked by monuments and there are statues erected to the first of this and the first of that and the most important of this and the most important of that."

"At least many great events are marked by monuments. But you could not have a monument or a statue of a robin."

"It would be too still, made in stone or anything of that sort, to look like a robin. The red breast is needed, and the little hops we give and our chirping and our songs and our fat contentment in the later spring when we are having such good things to eat and are so happy and so busy."

"It would not do to have such things for us even if any one ever thought of doing it—which I very much doubt."

"I don't believe they would think of anything of the sort. But I think that no greater tribute could be paid us, no higher honor and no finer act of appreciation than the way people, big and small, old and young, tall and short, greet the first robins everywhere every spring."

"There! I hear some one else saying it. Listen, little Mrs. Robin, doesn't it sound very, very sweet?"

And the robins cocked their heads and said:

"Spring and people welcome us. Such a double welcome makes every robin chirp and sing."

Why He Likes Castor Oil

"Every time I take castor oil mamma puts a nickel in my money box."

"And when your money box is full?"

"She buys a new bottle of castor oil."

On Two Cylinders

"How are you getting on at school, Alec?"

"Fine! We're learning words of four cylinders now."—The American Boy.

The Cincinnati Reds have purchased Eddie Williams, star right-handed pitcher of the Elmira club of the New York-Pennsylvania league.

Back in 1889, John McGraw received \$2 for pitching a game and then was a hold-out for \$5 before he would enter the box for the next contest. He got it.

J. Walter Morris, secretary of the Dallas club of the Texas league, announced that his team would train at Mineral Wells, Texas, again next spring.

The practice of kissing one another has been eliminated from the French prize ring. . . . From now on the battlers will concentrate on kissing the canvas.

Lacrosse for ladies is now an established sport at several women's colleges, including the University of California, Syracuse university, Bryn Mawr college and Rosemary college.

"St. Louis fans declare war on Cards over trading of Hornsby"—sports item. One rumor has it that large consignments of pop bottles are being moved secretly into the city's arsenals.

Russell, rookie Red Sox pitcher, had the rather unique distinction of not scoring a single run during the 1926 American league campaign. Russell was in 37 games, going to bat 21 times. He made four hits.

Our idea of a swell job is that held by Baseball Commissioner Landis, who draws \$65,000 per year from the major league organization and sees all the baseball games without having to attend grandmothers' funerals.

Willie Hoppe, who is not quite forty, is the oldest of the balkline stars. Edouard Horemans, the Belgian, is thirty-eight; Young Jake Schaefer, thirty-one; Roger Conti, twenty-five, and Welker Cochran in his middle twenties.

Roy Whitcraft, for three years manager of the Terre Haute team of the Three-I league, has been engaged as pilot of the Evansville team of the same league for 1927.

Humor in satira.

Ima upanje.

Berač: "Ali imate kako obrabljeno cbleko?"

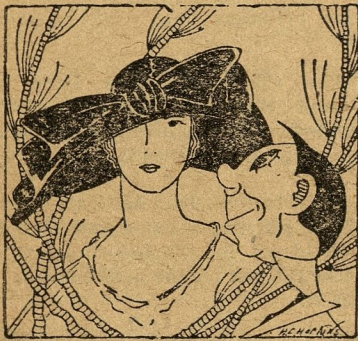
Župan: "Zdaj ne; toda vprašajte me jutri po seji občinskega odbora."

Koš.

Stara kmetica je bila s košem na hrbtu na potu v mesto. Med potom jo doide voz in gospodar jo vpraša, ako hoče prisesti. Kmetica veselo sede na voz. Ker pa je še vedno imela koš na hrbtu, jo vpraša mož, zakaj koša ne odloži. Ponižno mu tedaj pravi kmetica:

"Ne, tega od vas pač ne morem zahtevati da bi vozili še moj koš."

Strah.

"Dežuje in moja žena je v mestu."

"Saj to ni nič; bo že šla v kako trgovino pod streho."

"Saj ravno tega se bojim."

Podedovanje.

Žena: "Po kom je neki naša Milka podedovala svoj dolgi jezik? Po meni ne."

Mož: "Getovo ne, ker ti ga imaš še."

Edina skrb.

Izak in Mozes se peljeta po morju. Ladja se naenkrat prične potapljati. Mozes prične vzdihovati in Izak pravi začuden: "No, Mozes, kaj pa jokaš? Ali je tvoja ladja?"

Majhen migljaj.

Vdova: "Moja hčerka vas ima zelo rada."

Gospod: "To je medsebojno nagnenje."

Vdova: "Danes je rekla nekemu gospodu, da bi vas zelo rada imela za svojega očeta."

Pijančevo modrovanje.

"Potrpljenje je ključ do vsakega uspeha. Kako neumen izrek! Ako pa imaš poleg še kak napačen ključ; kaj pa potem?"

Vrhunec raztreženosti.

"Kako čuden prstan imaš na roki."

"Dal mi ga je profesor, da se naučim nalogo."

"Pa si se že naučila?"

"Je pozabil dati nalogo."

Mogoče.

Učenka višje dekliške šole, zamenjarja učenje, ker se preveč pajdaši z moškimi. Učiteljica pokliče očeta in mu pove. Oče pa odvrne: "Pustite jo samo, naj ljubinkuje, drugače bo ostala sama, kot ste vi."

Ne pomaga.

Zdravnik: "No, kako kaj spite? Ali ste šteli, potem ko ste vzeli zdravilo?"

Bolnik: "Seveda; včeraj sem naštel do 18.000."

Zdravnik: "In potem ste zaspali?"

Bolnik: "Ne; tedaj je bil čas, da sem zopet tukaj, ker v vojni ribor, zet v Mariboru pa, naj gre je več miru kot doma."

Uspeh oglasa.

Pri Bavdekovi so klali in Bavdekova je naročila svojemu možu, da kupi v mestu funt popra za klebase. Ko Bavdekova pokusi poper, najde, da je do polovice ponarejen. Ker se Bavdek ne more spomniti, v kateri trgovini ga je kupil, objavi v časopisu naslednji oglas: "Včeraj sem bil v neki trgovini ogoljufan z enim funtom ponarejenega popra. Zato pozivljam detičnega trgovca, čegar imena nočem sedaj povedati, da mi v 24 urah pošlje funt pravega popra, ker sem drugače prisiljen ga naznaniti."

Naslednjega dne je dobil Bavdek od 35 trgovcev po en funt pravega popra.

Zlobni moški.

"Imam moderno pristrižene lase, najnovejše poteze na obrazu in še vedno nimam moža. Zdi se mi, da so temu krivi samo zlobni moški."

Z dopusta.

Topničar Košmerl se je z dopusta vrnil na fronto. Njegov bližnji rojak Pucelj ga vpraša, kako krat iz Kranja. Košmerl, ki je doma, odgovori: "O, pravi Košmerl, saj poznaš mojo staro. Vesel sem, je svetoval, naj se preseli v Maribor, zet v Mariboru pa, naj gre je več miru kot doma."

Dobro povedala..

Prva sosedica: "Kadar se prese- limo od tukaj, bomo stanovali med dostojnimi sosedi."

Druga sosedica: "Mi tudi."

Brez sovražnikov.

Ko je vojvoda Valencije ležal na smrtni postelji, ga opozori njegov spovednik, da naj tudi misli na svoje sovražnike.

— Nimam nobenih sovražnikov", odvrne vojvoda.

"Toda vaša vzvišenost, na vašem visokem mestu..."

"V resnici nimam nobenih, ker sem vse dal postreliti."

Slaba trgovina.

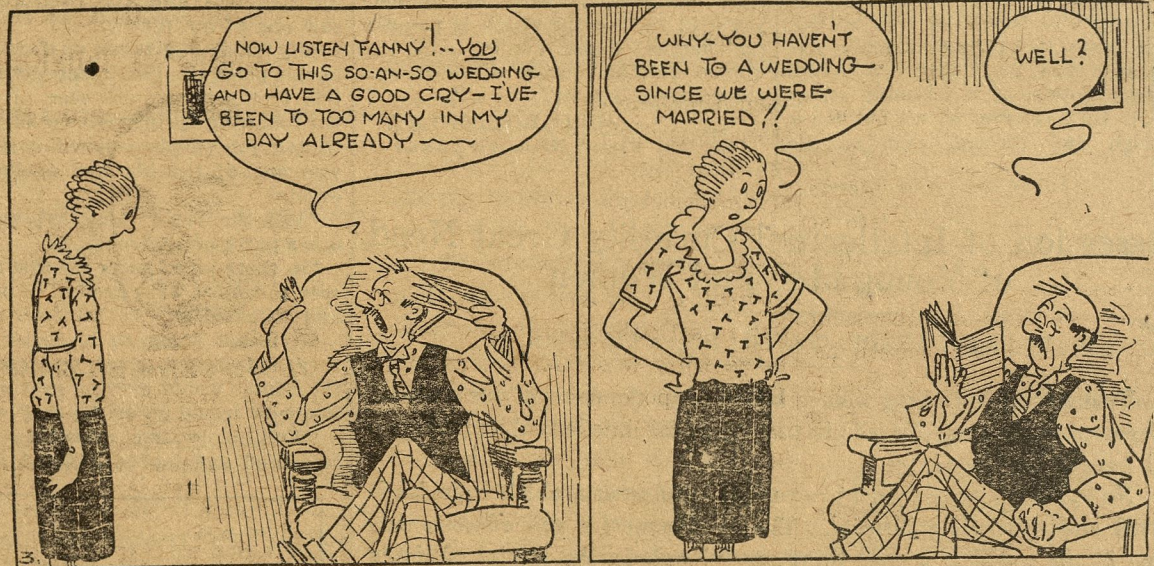
"V sedanjem času gre trgovina bolj slabo."

"Žalibog; ako ne bi sem pa tam prišel kak sodnijski birič, pa v sveji trgovini skoro ne bi nikdar videl človeka."

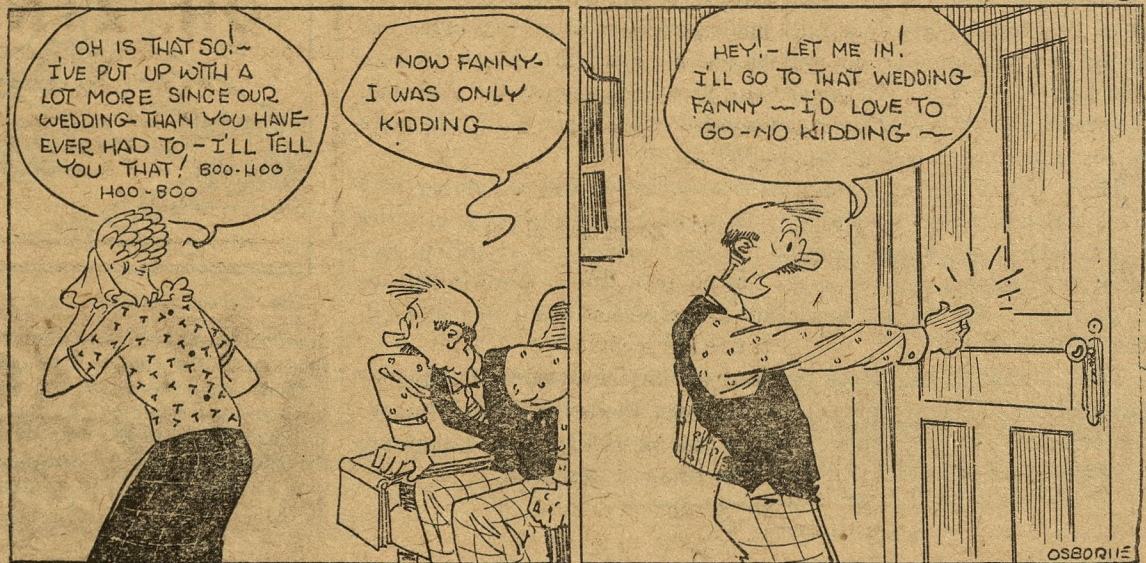
Tako.

"Gospa Tratnik mi je pripovedovala, da ne ve, ali bi šla k svoji hčeri v Ljubljano, ali k drugi hčeri v Maribor. Oba zeta sta ji svetovala, naj bi se že preselila enkrat iz Kranja." "Te bo tako. Zet v Ljubljani ji je svetoval, naj se preseli v Maribor, zet v Mariboru pa, naj gre v Ljubljano."

THE FEATHERHEADS

Felix' Little Joke Is a Boomerang

Vesti iz starega kraja

Koliko slovenskih učiteljev je še na Primorskem.

"Čiščenje" med slovenskimi in hrvatskimi učitelji še ni končano. Minister Fedele pripravlja sedaj nov zakon, ki bo omogočil prosvetnem uministru, da prestavi učitelja tudi izpod enega območja šolskega nadzornika v drugo. Jasno je, da pripravlja minister Fedele novi zakon le zato, da bo udaril še enkrat po slovenskem učiteljstvu, da razprši še to malo slovenskih učnih moči po vsej Italiji.

Ministru Fedeleju preostaja le še prav malo dela. Na Primorskem je danes le še 360 slovenskih in hrvatskih učiteljev. Hrvate lahko prešteješ na prste. Ko so Italijani zasedli Primorje je tu počevalo 800 slovanskih učiteljev. Gospodu Gentileju gre seveda tudi velika zasluga za to čiščenje. Saj je ravno on prvi začel sistematično preganjati in odpuščati slovenske učitelje, in je tudi zatrl slovensko šolo. Fedele mu le slepo sledi; originalnega ne more ničesar iztakniti, ker idejno niti izdaleka ne dosega svojega prednika.

Fedele je pred nekaj meseci uveljavil odpustno postopanje proti 43 slovanskim učiteljem. Vsakega mu je poslal poseben dekret, ki ugotavlja, da se je učitelj "postavil v nasprotje s splošnimi smernicami fašistovske vlade." Vsi učitelji so vložili rekurz in dokazali, da nima ministrova ugotovitev nikake podlage. Minister rekurzov ni upošteval in dozdej je prejelo že dvajset učiteljev dekret o definitivnem odpustu iz službe. Učitelji so morali po vročitvi dekreta takoj zapustiti šolo. Za svoje življenje, ki so ga darovali šoli, dobijo malenkostno odpravnino.

Tako ostane še 360 slovenskih učiteljev na Primorskem. Morda ostanejo še to leto, drugo leto se pojdejo učit italijanščine v Italijo. . . Kako lepo to zveni, posebno pred svetom! Kako minister samo skrbi, da se slovenski učitelji naučijo italijanskega jezika. Pošilja jih v srce Italije, odkoder jih ne bo več. . .

Napadeni, ker so peli slovenske pesmi.

25. januarja zvečer, na nedelje, je sedela v gostilni pri Sv. Jakobu v Trstu družba slovenskih delavcev in prepevala slovenske pesmi. Nenadoma se pri sosedni mizi oglasi neki fašist in prične zmerjati slovenske delavce ter zahteva, da morajo nehati. Slovenci so odgovorili, da ni njihov namen, da bi s petjem koga izzivali; pojejo slovenske pesmi kakor pojejo Italijani italijanske. Fašisti so takoj planili pokonci in se vrgli s steklenicami in kozarci na slovenske goste. Delavec Ivan Sila je obležal ranjen v glavo. Telefonirali so brž po avtomobil Rešilne postaje; zdravnik je pri ranjencu ugotovil pet ran na glavi. Rane niso smrtno nevarne.

Tihotapstvo na meji.

Obmejni tihotapci se večinoma rekrutirajo iz Maribora. Ker so zelo previdni in zvičajni, jim je težko priti na sled. Te dni je padla v roke finančnim organom tihotapska družba iz Maribora, ki je dolgo časa prenašala preko meje saharin, cigaretni papir itd. — Dne 11. januarja je v Št. Ilju ustavila obmejna finančna straža štiri osebe, ki s ose skušale prekrasti preko meje. Dva moška tihotapca sta pobegnila, streljajoč na stražnike s samokresi, dočim se je posrečilo dve ženski prijeti. Nosili sta saharin. Alojzija Š. in Julijana R. sta doma iz Maribora in sta nato izdali še svoja tovarisa, ki sta bila te dni aretirana.

Zastrupljen volk.

Gozdar Tomasehek v Kočevju je bil opazil volka v gozdu v trenutku, ko je trgala srno. Ustrelil je, pa je zgrešil, volk je pa srečno odnesel pete, pustivši svoj plen. Tomasehek je zastrupil srno in je verno hodil vsak dan gledat, če bo volk nasedel. Toda volk je hodil blizu kakor mačka okoli vrele kaše; končno ga je le premočilo, po 14 dneh je zgrabil srno in jo požrl. Naslednji dan ga je lovec našel nedaleč od mesta, kjer je bila srna, mrtvega. Volk je bil dolgo časa razstavljen pri Strausu, kjer so ga tudi fotografirali.

Utopljenec.

V torek, dne 25. januarja so našli blizu Reke pri Lipoglavu v malem potočku pod mlinom moško truplo. Spoznali so, da je ponesrečenec mali posestnik Josip Štrubelj, po domače Starec iz Stare vasi. Umrli je šel 24. januarja k sestri v D. M. v Polju klat prašiče. Nazaj grede je tožil svoji spremljajoči ga nečakinji, da mu je slabo, zavil je k Ipavcu na požirek žganja, da mu odleže, nagovoril se pri Rekarju žagarja drv in šel dalje proti domu. Kmalu za njim je šel mesarjev sin iz Dobrunj po opravkih. V potočku je zagledal mrtveca in obvestil Rekarja in druge o nesreči. Ponesrečenec je pustil klobuk in cekar na poti, sam pa se je nagnil pit iz potočka, da bi mu kaj odleglo. V slabosti pa je utonil. Pokojnik je bil zelo marljiv gospodar, kateremu je predlanskim vse pogorelo, a je vse znova krasno uredil. Pri ljudeh je bil zelo priljubljen, zato vsa župnija žaluje za njim.

Zverinski zločin.

Pred par dnevi se je odigrala na avstrijski strani v bližini državne meje žalostna drama. Neki fant je s kolom do smrti pobil mlado prekm. dekle iz Sodšinec. — Neizkušeno dekle se je pred par leti podalo v Avstrijo iskat službe. Službo je dobila, obenem je pa tudi zašla na slaba pota. Iz padca se je rodil greh in mlado dekle je postalo nezakonska mati. Ne

sreča je ni izpametovala. Grehu je sledil greh in ona bi imela zopet postati mati. To je bilo fantu, ki jo je zapeljal, preveč, zato je sklenil, da se je na vsak način iznebi. Zasnoval je zvit načrt. Nekega jutra še v temi je prišel k dekletu in ga zvalil od doma, češ, da gresta na Tišino po krstni list in se potem poročita. Dekle je ponudbo veselo sprejelo in je brez obotavljanja sledilo fantu. Komaj pa sta se oddaljila od hiše za kakega pol kilometra, je začel fant dekle s kolom obdelovati in jo je tako dolgo tepel, da se je mrtva zgrudila na tla. Truplo je nato zavlekel v neko bližnjo mlako, kjer so ga mimoidoči našli in izvlek-

li. Preiskava je dognala, da je nastopila smrt vsled udarcev. Za brezsrčnim zločincem ni bilo treba dolgo stikati. Je že pod ključem in lahko razmišlja o svojem krutem dejanju, dokler pravica ne izreče nad njim sodbe, ki jo zasluži.

Rel.: Orchard 2432
Mesar
JOHN MELCHNER
priporoča svoje vedno sveže in suho meso ter klobase
16 - 1st Ave. New York, N. Y.

Vabilo na VELIKO MAŠKARADO katero priredi SLOV. PEVSKO DR. "SLOVAN"

na PUSTNO SOBOTO, 26. FEB. 1927

v Kočevskem Domu

657 FAIRVIEW AVENUE, RIDGEWOOD.

ZAČETEK OB 8. URI ZVEČER

ZA NAJBOLJŠE NAGRADE SO DOLOČENE

ŠTIRI NAGRADE V ZLATU

Da bo določevanje nagrad nepristransko, bodo za sodnike določeni poleg predsednika in tajnika "Slovana", tudi trije sodniki iz navzočega občinstva.

Kot posebnost te prireditve bodeta "pomarančni" in "krofov" ples, pri katerih volijo ženske. Katera bo najbolj pridna in dobila največ pomaranč, dobi še posebej nagrado v zlatu.

ODBOR.

Uspešno zdravljenje kroničnih bolezni pri moških in ženskah z modernimi metodami

POKAŽEM HITRE UČINKE pri vseh oblikah krvnih, kožnih in nervoznih boleznih, pri vnetju kože, kroničnih izpuščajih, razširjenih žlezah, pri živčnih in splošnih oslabeledostih, pri ledicah, odvajanju vode, revmatizmu, pri želodčnih in črevesnih boleznih. Ne glede na to, kakšna je vaša bolezen, ali kako dolgo vas že muči, **JAZ VAM MOREM POMAGATI.**

MOJE CENE SO ZMERNE

in pri vsakem obisku vključeno moje osebno zdravljenje.
X-Zarki, Preiskava krvi, Wassermannov sistem in Analiza urina. Natančno določevanje bolezni in zdravljenje. Vbrizganje serumov 606 in 914.

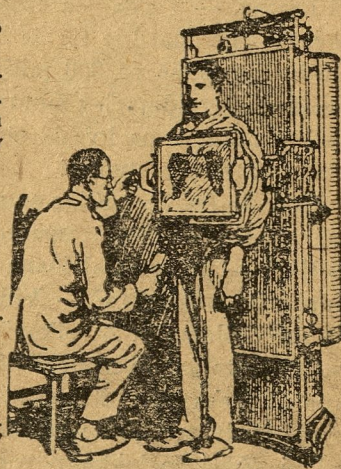
NASVETI IN PREISKAVA ZASTONJ

DR. ZINS

špecialist, vstanovlj. pred 28 leti.

110 EAST 16th STREET,
(med 4th Ave. in Irving Place)
NEW YORK CITY

Vsak dan od 9 dop. do 8 zvečer;
v nedeljo od 9 dop. do 4 pop.

WAXGISER'S
Reliable Paint Store
WALLPAPER & PAINTS
2342 Myrtle Ave. Bklyn. N.Y. - 3616 Evergreen

SVITANJE

FRAN GOVEKAR.

(Nadaljevanje.)

V procesiji pa je koračil ponosno kot še nikdar meščan in hišni posestnik, brivski mojster in barokar Gregor Dane. Spremljala sta ga krojač Dominik in rokavičar Kavčič.

Dane se je zavedal, da je v vsej procesiji vendarle najzanimiivejša oseba; vse ga ogleduje, vse se razgovarja o njem! Aretirna je bil, zaprt, malone na smrt obsojen in toliko da ne ustreljen. Kdo drugi je doživel toliko ko on? — In zakaj vse to? Čujmo in strmimo: vse zaradi svoje skalno trdne zvestobe — do cesarja in Avstrije! On, Dane, junak, žrtev, mučenik! Nima ga Ljubljana imenitnejšega moža. In brivnica mu je bila vsak dan bolj polna gostov, ki so vpraševali:

— Zakaj vendar? Kako ste se rešili, mojster? Vsi smo trepetali zaradi vas! Pripovedujte vendar!

In Dane je pripovedoval, pripovedoval. . . in Ljubljana je strmela, se naslajala in govorila.

Zato pa je korakal Dane v procesiji s prekrasno lasuljo in v iznova izlikanem fraku, s snežno belim žabotom in trdo naškrobljenimi belimi zapestnicami, lep in penosen kakor zmagalec po težko izvojevani zmagi. . .

Po dovršenem opraviilu pa jo je mahnil s prijateljskima k "Belemu končjiku" v Gledališki ulici. Bil je židane volje. Vsaj na videz.

— Še je Bog z nami in našim orožjem! — je dejal, si naročil polič vina in porcijonček bržolice. — Zmerom sem trdil, da ga ni modrejšega cesarja od našega in da ga ni zvitejšega in premetenejšega vojskovodje od Karla. Torej — zdaj vidita, da sem govoril prav!

— Vrag me vzemi, če si kdaj kaj takega izustil! Pa saj je tudi preneumno! — se je zasmel rokavičar.

— Ali si pijan, kali? — se je začudil krojač. — Tepeni sm ozopet in zopet — Lombardijo ter še Nizozemsko izgubimo pa 300 milijonov cesarskih goldinarjev moramo plačati povrh, ti pa kvasiš otrobe, da se mora psu studiti!

— Pa je le resnica! Kdor se poslednji smeje, se smeje zmerom najboljši! — je vztrajal Dane in se napihnil zaničljivo. — Vidva pač nista diplomata! Z volkovi se mora tuliti, to je vsa modrost. Sedaj pa ni treba več. Francozi se pocejaajo iz države, da se vse kadi za njimi. Zdaj že lahko povemo, kar smo vedno mislili: vrag jih vzemi! Držali so me že za goltanee a ukanil sem jih in se jim še izmuznil. Brivec Dane je še vedno premetenejši kot francoski najdomišljavejši general. Hehe!

Ogorčena sta bila poštena ljubljanska obrtnika.

— Ti, ki si kar norel od navdušenja za Francoze!

— Ali se ti blede?

— Ti ki si se drl kot zaklan pra-

šič: Vive la France! ter si jim letel do Viča nasproti s francosko trikoloro — ti zdaj govoriš takele zato, ker si bil eno noč zaprt!

— Smešno!

— Ti, ki si pred vojaškim oskrbovališčem hujskal kmete in vojake!

— Nasprotno!

— Ti, ki si psoval avstrijsko vojsko in avstrijske oficirje!

— Larifari! Le tepei, kakršna sta vidva, niso razumeli, da jih imam za norce ter da igram komedijo z njimi, — je mirno trdil Dane in pil. — Da, prijatelji, znanje ti je treba! In jaz sem znal! O mojem avstrijskem patriotizmu ni mogel dvomiti nikdar noben pameten človek. Da so to vedeli tudi Francozi, pa je dokaz, da bi me bili kmalu poslali žabam gost in rakem žvižgat!

— Zato, ker si se vlačil s pijanim šaserjem. Pa ne zaradi tvojega avstrijskega mišljenja!

— To vem jaz najboljši! Akti naj govore! Preiskava je najzgovornejši dokaz! — je vztrajal Dane. Kar sem grajal na avstrijski vojski, sem grajal le iz skrbi in ljubezni do države! Jezil sem se na pijanost surovih častnikov. In pritrjeval mi je sam general Mercantin. Moja kritika je izvirala le iz skrbi za armado za mesto in za Avstrijo. Kdor govori kaj drugega, je tepec in obrekovalec!

— A ti si največji hinavec! Na, dobro znaš zaviti! Kar vseč si mi! Res, neumen nisi!

— Tako obračati plašč po vetru ne zna kdorsibodi, vrag te vzemi! Za advokata bi bil moral iti študirat, ne pa za briveca.

Samozavestno se je režal Dane, a se branil:

— Nič ni res! Vesta, da lažeta! Dane je bil, je in ostane zvest avstrijski patrijot. Hvala Bogu, res je, neumen nisem! Zato mi pa tudi ne more nihče blizu!

— Prav ravnaš! In nič se ne boj, midva te bova povsod zagovarjala, če bo treba!

— Saj ne bo. Nič bati se! Ampak če bi bilo treba, na vaju se lahko sklicujem: povedal sem vama zdaj razločno, kakšna je resnica! Rezika, cel bokal ga prinese; danes je praznik! Še par dni sem samec, potlej pa se vrne moja ljuba ženica.

— Ojoj, Grega, že sedaj se treseš pred njo!

— Nasprotno: komaj čakam, da se spet vrne! — je iznova prese-netil prijatelja zgovorni brivec.

Zopet sta se mu zakrohotala, on pa je vztrajal:

— Nič se ne reži! Resnico govorim. Samo da se umakne hrvaški kordon izpred Trebnjega, pa pojdem takoj sam po svojo ženo. Verjemita: ni je skrbnejše žene od nje! Zdaj šele vidim, da je življenje brez nje pravi pekel.

— A kaj si počel zaradi Verderberice! — ga je opozoril rokavičar.

— Saj si koprnel po njej kot mladenič! — ga je spominjal tudi krojač. — O, grešnik, nikar se ne delaj nedolžnega!

Dane pa se je zaničljivo namrdnil:

— Zapomni si: Dane je zvest, pošten zakonski mož! Če sta razumela moje šale in dovtype kdaj drugače, vaju le obžalujem. Z vsako žensko znam biti prijazen. Toda nič več. Ker žena je le žena in zakon je sveta reč!

Prijatelja rokavičar in krojač sta se nemo spogledala, zmajala z glavo, pila in se smehljala.

Potem pa je dejal Dominik:

— Tič pa si, Grega, tič! Malo takih! Ampak še enkrat rečem: prav ravnaš! — In nič se ne boj: midva bova s tabo kakor doslej! Če bo treba. —

— Saj ne bo. A če bo, zanašam se — !

In izpili so bokal in še enega. . .

In pili so, saj se je razburjala, veselila in jezila vsa Ljubljana ter pila, pila. . .

Tiste dni je bilo življenje v Ljubljani kakor morje, ki narašča, hrumi, pljuska in buči, a zopet pada in izginja v nedogled: danes preplavljena od vojaštva, ki je odhajalo proti Kranju, v Gorico, v Trst ali v Celje ter celo proti Novemu mestu, se je jutri izpraznila, da ni bilo videti nikjer nobene uniforme več ter je zavlada-la tišina kakor na vasi. A zopet se je utrgal človeški oblak ter je zalil vse ulice in trge; grmeli so bobni, peli so rogovi, hrzali so konji, rožljalo je orožje in tisoč in tisoč težkih nog je korakalo po mestu ob vsaki uri podnevi in ponoči. Odkod? Kam? Čemu? Zakaj? In vedno enaki polki, vedno enake uniforme! Ali so vedno isti, ali vedno drugi?

Kaj se godi? Kaj se pripravlja? Kaj je resnica, kaj bosa govorica? Kurir teče za kurirjem, ali nosijo vojno ali mir?

Tisočero vesti, vsaka drugač-na. Ali se sklepa mir ali se je že sklenil? — Vse se je razdrlo. Bonaparte je že v Gradcu, toda njegova prednja armada prodira že proti Dunaju! Vse je izgubljeno!

— Ne, cesar in Bonaparte sta se popolnoma pobotala in vse ostane pri starem. Toda Kranjci se pri-klopijo Italiji, ker Trsta Francozi ne izpuste več iz pesti in Slovenci ostanejo pod francosko republiko.

In ljudje so ugibali, ugibali ter pili, pili. . .

Dr. Repiča pa ni vznemirjalo in zanimalo nič več.

Skoraj da se ni genil z doma. Iz nekdanjega pohajkoveca, ki je begal ves dan po mestu in zbiral novice, je postal zapečnjak, ki se mu je zdelo doma najlepše.

Posedal je v svoji sobi, čital je knjige, reševal akte, ki so se mu nabrali tekom minulih tednov, ko se mu ni ljubilo lotiti nobenega dela, se bavil z Lovrenčkom ali pa kramljal z Marijanico.

In čutil se je čudovito mirnega in srečnega.

Zdaj šele se je zavedel, kako prazno in pusto je bilo vse njegovo prejšnje življenje. In moža ne-vredno!

Samo v Marijaničine oči se mu je bilo treba zazreti in postalo ga je sram nekdanjega razuzdanstva

in neznčajnega pustolovstva.

— Če me prevaraš, umrem! — mu je dejala. Enkrat samo! In je verjel za vselej. Moral je verjeti, ko je videl zdihljaj njenih ust in prebledelost njenih lic.

— Niddar! — je vzkipel. In objel je njeno glavico in jo poljubil.

Ni mu vračala poljubov. Samo gledala ga je globoko, z bolestnim strahom in drgetom.

— Zakaj me ne poljubiš, Marijanica?

— Bojim se. . .

— Česa?

— Da bi se morala kdaj sramovati. . .

— Ah, veruj, veruj, žena! Ljubim te, kakor nisem ljubil še nikoli.

Padel je pred njo na kolena, jo objel okoli pasu, naslonil glavo na njeno srce ter ječal:

— Veruj! Veruj! Prisegam ti! Do smrti tvoj!

In govoril je brezkončno, ves plameneč in vendar ves srečno nesrečen, da dvomi, da se ga boji še vedno. . . po vsem, kar se je zgodilo. . . po vsem, kar veže za večno. . .

Poljubljal je njene raskave roke, a zdele so se mu lepše kot roke najnežnejše damice; stiska jo je k sebi in vdihoval vonj njenega telesa ter zagotavljal:

— Po zdravju dišiš! Kakor bre-skevi si jedra in yonjiva — brez parfumov in pudrov! In opajaš me. . .

Nasmehniti se mu je morala, nasmehniti njegovi vnemi in — skromnosti.

— Zaslepljen si, — je dejala. — Ko pa izpregledaš, ko se me naveličaš. . . o Bog!

In zopet je prisegal:

— Nikdar, nikdar! Večno tvoj, samo tvoj!

— Pa čemu me ljubiš?

— Ker te moram! Usoda je hotela, da sem te zagledal na Sv. Petra cesti. . . usoda je ukazala, da moram za teboj, usoda ni dopustila, da bi se bil ustrašil tvoje osornosti! Moram te ljubiti, duša, in tudi ti, moraš, moraš!

— Človek ima vendar svobodno voljo!

— Nima je! Človeška volja ni bila in ne bo nikdar svobodna, ker nam vsem velja en zakon: Moraš!

— Usoda? A kaj bi bilo, če bi te bila zavrnila iznova?

— Pa zakaj me nisi?

— Ker nisem mogla.

— Vidiš! Ker ti ni več dopustila usoda, predraga! — Saj si me videla iti z gospo Wasserthalko: v svoji besni obupnosti sem bil pripravljen storiti največjo podlost, potem pa makar obesiti se! A storil nisem ničesar, ker mi tega ni dovolila usoda. Poslala je Pelzla za menoj in. . .

— O, zakaj me je videl gospod profesor! On je naša usoda! —

— Ne, profesor je bil le orodje usode, midva pa sva se našla, ker je bila taka volja usode.

— Da, morala sem, branila sem se, a obenem želela. . . Zavedala sem se, da ne smem, a vedno sem gledala skozi okno, kdaj prideš in mi boš prigovarjal. In hrepenela sem, da navede gospod profesor le

(Dalje na 15. strani)

SVITANJE

(Nadaljevanje s 14. strani)

še več, še tehtnejših razlogov. . . zavračala sem jih, a moje srce je kričalo: Da, da. . . prepričana hočem biti. . . le govorite, gospod profesor. — Odurna sem bila s tabo, kadar pa te ni bilo, sem mislila le nate, iztegovala roke po tebi in jokala.

— Trpela si, moje srce pa mi je dopevedovalo, da boš moja in da boš srečna. In zdaj si moja in jaz sem tvoj, ves, z vsako mislijo, z vsakim srčnim utripom. Toda ti nisi srečna.

— O, dragi, kaj govoriš!

— Vse storim, karkoli želiš. . . reci, kaj te še bega, da si nemirna in tužna, žena zlata.

Tedaj je naslonila lice ob njegovo, se ga oklenila okoli vratu in zaihtela.

— Gevori, Marijanica!

— Tako tesno mi je v duši. . . Neprestano se zavedam, da sem grešnica, da je sramotno moje življenje in da me gledajo Tonetove oči očitajoče: — Izdajalka! Podla prešestnica! — V sramoti živiva, moj dragi, a pomoči ni nobene.

— Tudi to urediva, zlatka! Nikakega čitanja ne trpim zaradi tebe in sramote se ne boj; samo da dobim uradno potrdilo o smrti Tonetovi, stopim takoj h gospodu Vodniku, da naju poroči. Prava, od vseh spoštovana žena mi postaneš, Marijanica, in ves svet mi bo še zavidal, ko se pokažem s tabo, ki si najlepša in najboljša med ljubljanskimi ženami.

A tudi Pelzel se je najrajši držal doma, študiral je, pisal, igral z dr. Repičem ter hodil s kurami spat. Vina ni niti pokusil več. Še ga je včasih zagrabilo hrepenenje takrat pa je poklical k sebi dečka ga poučeval ter mu pripovedoval karkoli, samo da se je premotil in da je pozabil.

Neko popoldne po obedu je profesor Pelzel sedel v svojem kabinetu in se zabaval z Lovrenčkom. Rad je imel bistrega dečka, ki je izpraševal neprestano in mu ni bilo odgovorov nikoli dovolj.

Lovrenček je imel pred seboj Japljevo ‘Sveto pismo novega testamenta’ in prebiral je tu in tam.

— Ali je govoril Jezus slovensko ali nemško? — je vprašal deček.

— Ne, govoril je hebrejsko — saj je bil Hebrejec ali Jud, — je odgovoril profesor.

— Jud? Ali Jezusa so vendar umorili Judje! Zakaj bi morili Judje Juda?

— Ker je bil modrejši n boljši od vseh! In ker so ga blagi in pametni ljudje poslušali rajši kot vse druge pismarje in vedeže. Iz ljubosumnosti, iz zavisti so ga sovražili in ugonobili. Prav zato, ker je bil Jud, kakor oni, niso trpeli, da bi bil uglednejši in učenejši. Če bi bil Jezus tujec, bi ga bili rojaki spoštovali in se ga bali.

— A Jezusovi čudeži! Ali jih Judje niso videli? Ali se Jezusa niso bali, da naredi čudež, ki bi jih uničil?

— Čudeže so videli le Jezusovi prijatelji. Sovražniki pa niso opazili v Jezusovem delovanju ni-

kli čudeža, ki bi jih bil prepričal, da je Jezus kaj več od vseh drugih.

— A čudeži so vendar popisani. Zakaj niso brali?

— Šele mnogo let po Jezusovi smrti so njegovi učenci zapisali vse čudeže. Verjeli so jih povsod, le doma v Palestini nihče več.

— Ali že Jezusova zunanost! Kako je bil krasen, kako čudovito je bil njegov obraz! Vsakdo je moral vendar videti, da Jezus ni navaden človek, nego sin božji! In Judje tega niso videli?

— Ne, nihče ni videl nič izrednega na Jezusu, dokler je živel. Šele davno po njegovi smrti so naslikali njegovo podobo, toda izmišljeno in prav gotovo napačno. In vse Jezusove slike in vsi kipi po kapelah in cerkvah so ostali napačni še dandanes.

— Pa kakšen je bil?

— Tega ne ve nihče, ker nikjer in nikoli ni bil Jezus popisan in naslikan po resničnem življenju. Samo sklepati moremo po njegovem rodu in po času, v katerem je živel, kakšen je bil tudi on. V Palestini so takrat možje nosili turbane kakršne nosijo še dandanes Turki; lase so si strigli prav na kratko ali pa so si morda glave celo brili. In pri obedih in večerjah niso sedeli na stolah, kakor sedimo mi dandanes. Kakor Rimljani ali Grki so takrat tudi Judje v Palestini zajemali jedila z golo desnico iz skled. Tudi Jezus in njegovi učenci so tako ležali, in jedli pri zadnji večerji. Kakšen je torej bil?

Bržčas je bil visok, koščen, zelo močan, zelo mršav; imel je temnozarnjav, od solca obžgan obraz, orlovsko zakrivljen nos, — vdrte modre oči in gosto brado. — Na ostrizeni glavi je nosil turban ter je bil oblečen v kaftan rimsko-židovskega kroja. In ker je hodil po prahu ali blatu bós ali v sandalah, tudi njegove noge niso mogle biti vedno tako snažne in bele, kakor jih slikajo.

— O, prav nič lep ni bil, če je bil tak!

— Zakaj ne? Morda je bil kot Jud najlepši človek. Toda zunanost je brez pomena. Lep je mož značajan, učen in dober! Resnica ostane, da je bil Jezus silno moder blag, neskončno usmiljen in nad vse pravičen! Kot človek je bil najpopularnejši mož svoje dobe. Samo dobrote je izkazoval rojakom in jih učil samo plemenitost. Le enkrat se je razjezil ter je natepel kramarje, ki so se predrznili posvečen tempel zlorabiti za trgovico in menjalnico. In prav je storil tudi takrat, in tako ni besede in ne dejanja, zaradi katere bi ga smeli grajati. Kmalu bo dvatisoč let, odkar se je narodil, a še danes ne dvomi niti najhujši brezverec, da je bil Jezus po svojem duhu, značaju, nehanju in dejanju po svoji plemenitosti in čistosti ter po svoji junaški smrti resnično sin največje resnice in pravice, ki jo imenujemo Bog.

Tako so živeli, tako se mirili, učili, se razburjali in ljubili ter bili srečni Repič, Marijanca, Pelzel in Lovrenček.

Lovrenček pa je bil presrečen. Kakor z domačim sinom so ravna-

li z njim vsi, ga oblekli in obuli, da se je spremenil v ličnega meščanskega dečka, ter ga učili in navajali k vsemu najboljšemu.

Navsezgodaj je zahajal v župnišče h gospodu Vodniku, mu oznažil škornje in obleko ter odšel z njim v cerkev sv. Jakoba, kjer mu je ministriral. Po maši mu je pometel sobo in zbrisal prah, nato mu je skuhal mleka, prinesel kruha in skupaj sta zajtrkovala.

Nato je gospod pisal za “Novice” in Lovrenček je odnašal njegove rokopise v Egerjevo tiskarno ter mu prinašal korekturne pole.

In Vodnik je pisal, popravljal, Lovrenček pa je sedel in prebiral rokopise in korekture ter se učil slovenščine, ki je bila v tisti dobi najlepša.

Pa se je zgodilo neko dopoldne, da se je pišoč Vodnik naenkrat okrenil k Lovrenčku, ki je sedel, čital in čakal:

— Te dni mi je nekdo rekel, da kranjskemu jeziku manjka besede, da je ubog in da je v njem dosti nemških besed, ki jih ne moremo povedati po naše. Krivico je delal našemu jeziku! Zakaj bogat in lep je naš jezik, le nekateri ljudje so revni besed, ker ne govorijo, kakor sta jih učila govoriti mati in oče.

In pisal je dalje. Pa se je zopet okrenil k dečku in mu dejal:

— Pravijo, da je kranjski jezik ubog, zato ker govore nekateri ljudje mnogo nemških namesto kranjskih besedi. Ako bi veljala taka, bi imeli Nemci bolj pomanjkljiv jezik kakor mi. Saj Nemci bi brez francesk, latinskih in laških besed niti enega samega stavka ne mogli izpregovoriti niti zapisati. Slovansk narod je trikrat tako velik kakor nemški, zato tudi njegovih besed ne potrebujemo.

Tedaj se je oglasil zvonček na hodniku.

Lovrenček je šel odpret. Vstopil je dr. Repič. Bil je kakor mrlič bled in razburjen mu je velel:

— Ostani tu, sam moram govoriti z gospodom.

In odvetnik je vstopil in brez besede omahnil na prvi stol.

— Nesreča! — Kalan je v Ljubljani! — je vzdihnil po premolku. — Kaj naj storim, gospod prijatelj? Marijanica je moja, ljubiva se, presrečna sva in ne dam je niti za svoje življenje. Posredujte! Idite h knezonadškofu! Pišimo papežu! . . . Storite kar morete, samo Marijanico mi pustite, sicer mi ni živeti.

— Nemogoče, — je vzkliknil Vodnik prestrašen. — Sami veste da je nemogoče! Za Boga! Torej Kalan ni utonil?

Pravkar mi je poslal Desselbrunner listek: “Kalan se je vrnil in pride po svojo ženo!” — Kaj

naj storim? Rotim vas, svetujte mi!

Vodnik je skomignil z rameni. Tedaj je zazvonilo zopet in takoj nato je prihrupel v sobo profesor Pelzel:

— Strašno! Strašno! Kalan je vdrl v stanovanje, pobil ženo s pestjo na tla, jo pretepal in suval kakor divja zver, da je obležala reva v nezavesti in v mlaki krvi. Nato je grozil, da vas ubije in je preklinjajoč odšel.

— Usoda, usoda! — je zaječal Repič, zgrabil klobuk in zbežal. Za njim pa so tekli Vodnik, Pelzel in Lovrenček — — —

Pri Belem konjičku sta sedela za mizo Dane in Kalan.

— Torej ste jo? — je vprašal Dane.

— Sem. S pestjo in peto. Morda celo preveč. A naj pogine, vlačuga! — je odgovoril Kalan, — mlad, črnolas hrust.

— Iskali vas bodo. A skrijete se pri meni, če hočete.

— Skrijem se. Tako dolgo, da dobim še njega. Potem izginem. Na Hrvaškem si najdem službo. Izpremenim si ime in ne iztakne me nihče. Ni me skrb; dober delavec najde kruha povsod. Samo da ju izplačam!

— A dr. Repiču izplačajte z obrestmi. On je največ kriv! On jo je zapeljal, on je vreden dvojne kazni!

(Dalje prihodnjič.)

POZOR, KDOR SE VOZI!

Priporočam se svojim rojakom, ki se jim kam mudi, da se obrnejo na mene, ker imam velik

privatni avtomobil

in vsakogar popeljem, kamor želi.

Joseph Paulin

110 E. 1st Street, New York City

Čitateljem “Našega Doma”

naznanjam, da sem otvoril v

CLEVELANDU

TRGOVINO Z MUZIKALIJAMI

Vse najnovejše gramofonske plošče in piano - role so vedno v zaloz.

Razpošiljam po vseh slovenskih naselbinah širom Amerike ter se rojakom toplo priporočam.

Clevelandski naročniki “Našega Doma” tudi lahko obnove naročnino v moji trgovini.

FRANK KURNIK

6221 St. Clair Ave.,

Cleveland, Ohio.

NAZNANILO

Naznanjamo našim čitateljem, da je naš zastopnik

Mr. John Jakopich

Red Lodge, Montana,

pooblaščen pobirati naročnino za list “Naš Dom” za Red Lodge in okolico in ga našim rojakom toplo priporočamo.

Uprava “Našega Doma”.

NAROČILNI LISTEK

Ime in priimek

Naslov: hiš ali box št.

Mesto:, drž.

S tem Vam pošljem znesek \$..... za celo (pol-) letno naročnino na “Naš Dom.”

“Naš Dom,” 455 West 42-nd Street, New York, N. Y.

(Ta naročilni listek izrežite, ga izpolnite in ga pošljite obnove z zneskom za naročnino)

ZOGU JE PRODAL ALBANIJO

Tirana, Albanija. — Nasprotniki albanskega predsednika Ahmeta Zogu pravijo, da je Zogu prodal svojo deželo Italijanom. Njegovi pristaši pa ravno tako zatrjujejo, da je napravil samo, v kar so ga razmere prisilile. V vsakem slučaju je italijanizacija Albanije popolna.

..Ko je pri italijanizaciji dežele pričel igrati glavno vlogo denar, je albanski parlament poklical finančnega ministra na odgovor in ga je hotel postaviti na zatožno klop kot izdajalca domovine. In ko je bil finančni minister Mufid Bej Libuhova izpostavljen ostremu izpraševanju v parlamentu, je dvakrat odklonil odgovor s pripombo: "Ne merem odgovoriti, ne da bi spravil predsednika v zadrego."

V Zogovo obrambo se tudi zatrjuje, da se je dvakrat obrnil na Jugoslavijo, da je skušal plačati svoj dolg, da ga pa belgrajska vlada ni hotela poslušati. Mogoče je to tudi bile res. In Ahmet Zogu je zelo rabil denar zasebe in za Albanijo. In obrnil se je na Rim in je dobil denar.

Denar je pričel intrigirati v obliki posojila že 29. maja 1925. — Podrobnosti o tem so prišle še-le pozneje na dan.

Italija je dala Albaniji posojilo na sledeči način:

1. Italijanska skupina (Banca Italiana di Credito) se je obvezala posoditi Albaniji 50.000.000 zlatih frankov (\$10.000.000), dasi je bilo nominalno posojilo 72 milijonov dolarjev. Razlika je bila porabljena za fletacijo.

2.500.000 zlatih frankov v resnici ni bilo posojenih albanski vladi, temveč so bili samo "določeni" za Albanijo in sicer v naslednjih obrokih:

Prvo leto zlatih frankov	7.500.000
drugo leto	7.500.000
tretje leto	10.000.000
četrtlo leto	12.500.000
peto leto	12.500.000

Skupaj \$50.000.000

Albanska vlada pa že sedaj plačuje od cele svote 7 in pol odstotkov obresti. V resnici pa znašajo obresti 10 odstotkov, ker se računajo od 72 milijonov frankov.

3. Albanska vlada ni prejela niti beliča tega posojila. Izplačila prejema organizacija pod imenom "Družba za gospodarski razvoj Albanije" za zgradbo пристanišč in železnic. Ta družba pa je samo podružnica italijanske kreditne banke. Z drugimi besedami: banka izplačuje denar sama sebi, obenem pa pobira obresti od albanske vlade.

Albanska vlada je v resnici prejela samo 5 milijonov frankov (\$250.000), plačuje pa visoke obresti od celega posojila.

Ob sklepu pogodbe za posojilo je prejel finančni minister osebno 60.875 zlatih frankov. Parlament je Libuhova dolžil v izdajstvu, toda Libuhova je pobegnil in s seboj odnesel albansko zakladnico. Značilno je tudi, da je sedanji albanski poslanik v Rimu brat bivšega finančnega ministra Eskren Bej Libuhova.

Zogu je krvavo potreboval denar. Od Jugoslavije ni dobil posojila, dobil ga je v Italiji, četudi

pod težkimi pogoji. V dveh letih pa je zgradil 120 milj novih cest in zdaj gradi železnico.

Dan plačila pa je blizu. Prvo albansko plačilo obresti v znesku 5 milijonov zlatih frankov zapade sredi aprila. To bo dan plačila v zlatu, ali pa mogoče tudi s kano.

GROŽNJE SCHEIDEMANNU

Berlin, Nemčija. — Odkar je poslanec Scheidemann v poslanski zbornici napadel deželno brambo in jo delžil, da kupuje velikanske množine orožja in streljiva od Rusije, je prejel že 250 pisem, v katerih se mu grozi s smrtjo. Scheidemann pa se za vse te grožnje ne zmeni in je naročil svojemu tajniku, naj mu sličnih pisem niti ne pokaže, ker je to samo izguba časa.

Policija pa, boječ se za njegovo družino, je postavila v bližini poslančeve hiše stražo, v hišo pa zelo hudega psa.

RUSIJA SE PRIPRAVLJA ..

Pariz, Francija. — Tajna preiskava neke tuje države je dognala, da 20 tovarn v Rusiji izdeluje strupene pline. Med plini sta najmanj dva popolnoma nova, ki daleč nadkriljujeta vse pline, ki so se rabili v svetovni vojni.

40 odstotkov teh plinov se porabi za preiskuševalne namene, ostane pa spravljajo v skladišča. Ruska rdeča armada ima velikanske zaloge teh plinov, ki so bili izdelani v zadnjih treh letih.

Ta preiskava pa je tudi pokazala, da vse evropske države, velike in majhne, izdelujejo strupene pline ter se pripravljajo na vojno, četudi so po veliki vojni vse izjavile, da ne bodo nikdar več rabili strašnih plinov v vojni.

V nobeni evropski državi pa ne izdelujejo toliko plinov kot v Rusiji. Sovjetska vlada izjavlja, da so poročila o veliki množini plinov pretirana, kolikor pa ga je izdelanega, je samo namenjen za obrambo in ga bo ruska vojska rabila samo takrat, ako bo prvi rabil plin njen sovražnik.

Preiskava je tudi dognala, da so nemški znanstveniki in nemški kapital mnogo pomagal Rusom v tej stvar. Zdaj pa nastane vprašanje, ali je ves ta plin namenjen za Nemčijo, ali za Rusijo. Rusija ima najlepšo priložnost za tajno izdelovanje plina in tajno priprav-

DR. SACASA IN NJEGOV KABINET

To je prva slika, ki je dospela v Združene države in kaže revolucionarnega voditelja v Nicaragi, dr. Juan Sacasa z njegovim kabinetom. Dr. Sacasa je v sredini za mizo.

ljanje na vojno, ker je nikdo ne zbodeš s šivanko ali z nožem.

nadzoruje in se v ruske zadeve. Ti bolniki morajo redno uživati tudi ne sme mešati Liga narodov, neko olje iz Burmaha v Indiji in ker Rusija ne pripada k Ligi. se morajo zglaševati pri zdravni-

Znanó je, da se v ruskih tevarnah nahaja veliko število nemških znanstvenikov, inženirjev in drugih. kih v gotovih obrokih.

GOBAVCI V NEW YORKU

Z oblastvenim dovoljenjem se izprehaja po newyorških ulicah 21 gobavecev. Po ulici se poljubno izprehajajo. Obiskujejo gledališča in se vozijo po vseh mestnih železnicah.

To je priznal glavni raziskovalec zdravstvenega urada v New Yorku dr. William L. Somerset.

Priznal je, da pozna osebno vseh 21 teh bolnikov. Rekel je, da proti njim ni nikake prepovedi, da se ne bi dali striči v javnih brivnicah, obiskovati plese in se gibati med milijoni ljudi, ki ne vedo, da imajo poleg sebe ljudi s to strašno boleznijo.

Po zdravniškem mnenju njihova bolezen za druge ni nevarna. Po izjavi zdravnikov gobavost v podnebjju kot je newyorško, ni nalezljiva, dokler bolezen ni že preveč napredovala. Zelo nevarna pa je v gorkejšem podnebjju.

Med 21 bolniki jih je 18 moških in tri ženske. Bolniki te bolezni ne čutijo, dokler se ni razvila do svojega viška. Znak te bolezni pa je, da bolnik ne čuti, ako ga žuželk.

ALBANIJA HOČE POGODBO Z JUGOSLAVIJO

Pariz, Francija. — Albanski poslanik v Parizu Elias beg Bioni, ki je bil imenovan za novega zunanjega ministra v kabinetu Ahmed Zogu, je zjavil, da je Albanija pripravljena skleniti z Jugoslavijo slično pogodbo kot jo je sklenila z Italijo. Zadnja pogodba, ki je bila v decembru podpisana v Rimu, je povzročila v Jugoslaviji ministrsko krizo in vse je kazalo, da bo prišlo do spora med Jugosavijo in Italijo.

V Parizu pripisuje javno mnenje tej nameravani pogodbi veliko važnost, ker bi to pomenilo konec italijanskega gospodarstva v Albaniji.

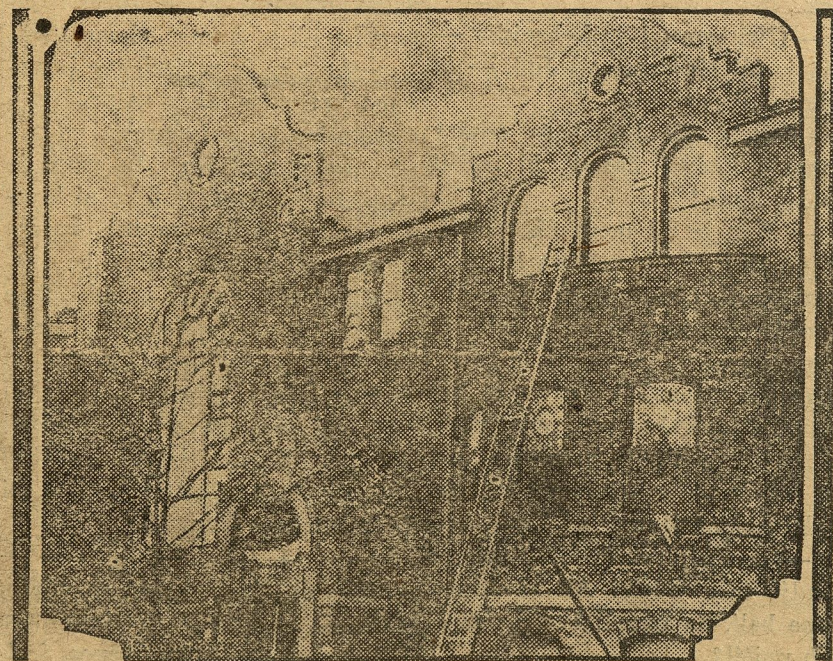
RAZNOTEROSTI

Afriška riba bommi zna skakati in plezati.

*

Lastovica poje na dan do 6000 pa je, da bolnik ne čuti, ako ga žuželk.

TRIJE ZGORELI V CERKVI

Na sliki je videti razvaline protestantske cerkve v Toledo, O. V cerkvi je nastala razstrelba in cerkev je do tal pogorela. Zgorele so tudi tri osebe. Škode je 300 tisoč dolarjev. Sumi se, da je nekdo položil bombo.